

Τ.Ε.Ι. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ & ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

**«ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΑΙ Η
ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ»**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΚΕΪΒΑΝΑΪ ΑΝΤΩΝΕΛΑ Α.Μ.:2013135

ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ Α.Μ.:2013022

Επιβλέπων Καθηγητής : Ο. ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ

10/5/2018

Μάιος ,2018

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ.....	4
1.1. Ο θεσμός της ασφάλισης.....	4
1.2. Χαρακτηριστικά ασφάλισης.....	5
1.3. Είδη κινδύνων.....	6
1.3.1. Μέθοδοι διαχείρισης κινδύνου	8
1.4. Κατηγορίες ασφαλίσεων	10
1.4.1. Κοινωνική ασφάλιση.....	10
1.4.2. Ιδιωτική ασφάλιση	11
1.4.3. Διαφορές κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ.....	13
2.1. Ιστορική πορεία του κλάδου	14
2.1.1. Αρχαιότητα.....	14
2.1.2. Αρχαία Ελλάδα.....	16
2.1.3. Μεσαίωνα.....	19
2.1.4. Νεότερη εποχή.....	20
2.2 Είδη ιδιωτικής ασφάλισης.....	23

2.2.1. Κλάδοι ιδιωτικής ασφάλισης.....	23
2.3. Σκοπός της ιδιωτικής ασφάλισης	26
2.4. Συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης.....	27
2.4.1. Κοινωνική συμβολή	27
2.4.2. Οικονομική συμβολή.....	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ.....	32
3.1 Κατηγορίες ασφαλιστικών επιχειρήσεων.....	32
3.1.1. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα.....	33
3.2 Οργάνωση της ασφαλιστικής αγοράς.....	33
3.3 Φορείς ασφαλιστικής αγοράς.....	35
3.3.1. Εποπτική αρχή.....	38
3.4 Φερεγγυότητα ασφαλιστικής εταιρείας.....	40
3.4.1. Βασικοί δείκτες φερεγγυότητας.....	40
3.4.2. Η διαφορά με τους δείκτες ρευστότητας	41
3.5 Μειονεκτήματα του Solvency I.....	42
3.6 Solvency II	42
3.6.1. Πυλώνες.....	43
3.6.2. Πλεονεκτήματα.....	45

3.7 Δείκτες ασφαλιστικής αγοράς	46
3.8 Στατιστικά στοιχεία ασφαλίσεων	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ».....	48
4.1 Παρουσίαση της Εθνικής Ασφαλιστικής	48
4.2 Ιστορική αναδρομή.....	48
4.3 Η Εθνική Ασφαλιστική σήμερα	53
4.4 Δραστηριότητες.....	54
4.5 Οργανόγραμμα	55
4.5.1 Όργανα διοίκησης	55
4.6 Συνδεδεμένες εταιρείες	57
4.6.1. Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου.....	58
4.6.2. Garanta S.A. (Ρουμανία)	59
4.6.3. National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε.....	60
4.7 Οργανωτική δομή Ομίλου.....	61
4.8 Οικονομικά Στοιχεία	62
4.8.1. Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2016	62
4.8.2. Οικονομική Έκθεση Α' εξάμηνο 2017	67
4.9. Πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής	68

4.10. Αιτία Πώλησης.....	70
4.11. Όραμα Εθνικής Ασφαλιστικής.....	70

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εργασία μας έχει θέμα την ιστορία αλλά και την πορεία της Εθνικής Ασφαλιστικής στα χρόνια που αυτή λειτουργεί. Σκοπός αυτής της ανάλυσης είναι να διερευνηθεί αν η Εθνική Ασφαλιστική πετυχαίνει και σε ποιο βαθμό, το στόχο που η ίδια θέτει κάθε χρόνο. Συγκεκριμένα διερευνάται η πορεία της εταιρίας στα τελευταία 3 έτη καθώς αναφέρεται και η ιστορική της πορεία μέχρι και σήμερα.

Η παρούσα πτυχιακή χωρίζεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος, το οποίο αποτελεί το γενικό μέρος της πτυχιακής αναφέρεται στην έννοια της ασφάλισης και στο πως εξελίχθηκε μέσα στα χρόνια. Αναλύονται ιδιαίτερα, οι κατηγορίες στις οποίες χωρίζεται καθώς και οι διαφορές που υπάρχουν μεταξύ τους.

Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η ιστορική αναδρομή της Εθνικής Ασφαλιστικής, όπως επίσης και η πορεία της μέσα στα τελευταία χρόνια, αναλύοντας τις ετήσιες οικονομικές εκθέσεις της κάθε χρονιάς.

Τέλος, η εργασία περιλαμβάνει την απόπειρα πώλησης την εταιρίας και το πώς αυτό επηρέασε την πορεία της.

Η έρευνα βοήθησε στο να βγουν ορισμένα συμπεράσματα για τη λειτουργία της Εθνικής Ασφαλιστικής και κάποιες προβλέψεις για την μετέπειτα πορεία της.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο άνθρωπος κατά τη διάρκεια της ζωής του είναι εκτεθειμένος σε πολλούς κινδύνους, με διάφορες κατά περίπτωση, μορφές που συναντά σε όλες τις εκδηλώσεις της κοινωνικής και οικονομικής του ζωής και οι οποίοι επηρεάζουν και καθορίζουν άμεσα την καθημερινότητα του. Ακόμα και οι πιο ανύποπτες ανθρώπινες πράξεις, ενέχουν, πολλές φορές, σοβαρότατους κινδύνους αρτιμέλειας ζωής και περιουσίας. Επιθυμία του, συνεπώς, είναι να μπορεί να εξασφαλίσει τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ανάγκες επιβίωσής του.

Επειδή, όμως, κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τους περισσότερους κινδύνους, αν ποιοί και πότε θα πραγματοποιηθούν και τι επιπτώσεις θα επιφέρουν, η ανάγκη του για μελλοντική ασφάλεια γίνεται ολοένα και μεγαλύτερη με την πάροδο του χρόνου. Η ύπαρξη, λοιπόν, των απειλών του ανθρώπου από τον κίνδυνο επέβαλαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των ασφαλίσεων.

Η ασφάλιση αποτελεί την αποτελεσματικότερη λύση για την αντιμετώπιση των οικονομικών προβλημάτων που δημιουργούν οι διάφοροι κίνδυνοι στην ανθρώπινη ζωή. Επίσης, με την ασφάλιση ο άνθρωπος δεν ζει πλέον με το φόβο-άγχος του «αν μου συμβεί κάτι» καθώς είναι σίγουρος ότι θα φροντίσουν άλλοι για τις οικονομικές επιβαρύνσεις που ίσως προκύψουν. Εκτός όμως από την «ξεγνοιασιά» και την απαλλαγή από τον οικονομικό κίνδυνο κάποιου ατυχήματος η ασφάλιση στις μέρες μας έχει και άλλη σημασία βασισμένη στον μεγαλύτερο κίνδυνο των ημερών που δεν είναι άλλος από τον οικονομικό, ιδιαίτερα σε περιόδους της ζωής του ανθρώπου όπου θα είναι ανίκανος για εργασία.

Εφόσον, λοιπόν, ο άνθρωπος δεν μπορεί να καταφέρει μόνος του να αποφύγει τις συνέπειες που προκαλούν οι παντός είδους κίνδυνοι, απευθύνεται σε οργανωμένες επιχειρήσεις και ασφαλιστικούς οργανισμούς που του παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη, για να εξασφαλίσει τα αγαθά του και να αποκαταστήσει τις ζημιές που έχει υποστεί. Γιατί ουσιαστικά ασφάλιση σημαίνει μεταφορά της οικονομικής ζημιάς από

το πορτοφόλι κάποιου στο ταμείο της ασφαλιστικής επιχείρησης. Και ενώ για τον καθένα η επέλευση ενός κινδύνου μπορεί να σημαίνει οικονομική καταστροφή, για την ασφαλιστική επιχείρηση τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά.

Η προστασία αυτή που αποκαλείται «ασφάλιση» παίρνει τη μορφή μίας συμφωνίας, μίας «σύμβασης» μεταξύ αυτού που επιδιώκει την προστασία, δηλαδή του ασφαλισμένου και του φορέα που την παρέχει, δηλαδή του ασφαλιστή. Μέσα από τις διάφορες μορφές ασφαλιστικής κάλυψης μπορούμε να ελαχιστοποιήσουμε τους κινδύνους αυτούς. Η ασφάλιση όπως και ο κίνδυνος μπορεί να ορισθεί με πολλούς τρόπους καθώς μπορεί να απεικονισθεί από πλευρά νομικής, ιστορικής, οικονομικής, κοινωνιολογικής κ.ά. οπτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΚΙΝΔΥΝΟ

Ο όρος ασφάλιση συνδέεται στενά με την έννοια των κινδύνων και στη βιβλιογραφία αναφέρεται ως «η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές που συμφωνούν, έναντι ασφαλίστρου, να αποζημιώσουν τους ασφαλισμένους για τις τυχαίες ζημίες ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες που συνδέονται με τον κίνδυνο».

Γενικά, στην ασφαλιστική ορολογία κίνδυνοι αποκαλούνται τα αβέβαια γεγονότα που είναι πιθανόν να συμβούν και να δημιουργήσουν μία οικονομική ανάγκη. Το κοινό χαρακτηριστικό των κινδύνων έχει να κάνει με το τυχαίο της επέλευσης τους και με την αβεβαιότητα σχετικά με το «αν» θα επέλθουν ,ή αν πρόκειται για βέβαιο γεγονός (π.χ. θάνατος), σχετικά με το πότε θα επέλθει το γεγονός αυτό. Ο κίνδυνος υφίσταται σε διάφορες καταστάσεις που αφορούν άτομα, επιχειρήσεις αλλά και την κοινωνία στο σύνολο της. Ωστόσο, ο ορισμός του κινδύνου μπορεί να είναι διαφορετικός όταν χρησιμοποιείται ως αναλυτικό εργαλείο για τους οικονομικούς αναλυτές, στατιστικούς αναλυτές, αναλυτές λήψης αποφάσεων ή αναλυτές ασφαλίσεων. Στα πλαίσια του κλάδου της ασφάλισης, ο κίνδυνος αντιπροσωπεύει είτε ένα ρίσκο του ασφαλισμένου έναντι κάποιου ενδεχομένου (π.χ. φωτιά) είτε μια περιουσία που καλύπτεται από την ασφάλιση.

1.1. Ο θεσμός της ασφάλισης

Ο θεσμός της ασφάλισης συμβάλλει άμεσα στην εύρυθμη λειτουργία του συνόλου του χρηματοπιστωτικού συστήματος καθώς πολλοί κίνδυνοι που προέρχονται από αυτόν καλύπτονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Επίσης, η ασφάλιση συνδέεται στενά με τη διαμόρφωση της κρατικής πολιτικής σε ότι αφορά στην κοινωνική ασφάλιση και πιο συγκεκριμένα σε θέματα που σχετίζονται με αυτή,

όπως υγεία και συντάξεις. Λόγοι που την καθιστούν επίσης απαραίτητη για την κοινωνία είναι, μεταξύ άλλων, ότι μέσω αυτής μπορούν να καλυφθούν τόσο σημαντικοί και μεγάλοι κίνδυνοι όσο και ατομικοί κίνδυνοι ζωής ή περιουσίας ή άλλων ζημιών. Σημαντική θεωρείται και η συμβολή της σχετικά με την κάλυψη άλλων τυχαίων γεγονότων όπως φυσικών καταστροφών αλλά και τεχνολογικών, βιομηχανικών και περιβαλλοντολογικών κινδύνων.

1.2. Χαρακτηριστικά ασφάλισης

Τα βασικά χαρακτηριστικά της ασφάλισης σχετίζονται με:

- Τη συγκέντρωση κινδύνων (pooling of risks)
- Τη μεταφορά κινδύνου (risk transfer and risk reduction)
- Την αποζημίωση (indemnification)

Πιο αναλυτικά, η συγκέντρωση των κινδύνων είναι το πιο σημαντικό στοιχείο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων καθώς καθιστά το πρώτο βήμα για την επέκταση των δραστηριοτήτων τους και έτσι την παροχή κάλυψης στους ενδιαφερόμενους τους. Σύμφωνα με αυτήν την διαδικασία οι αναλυτές κατανέμουν τις ζημιές που υπέστη ορισμένοι από το σύνολο των ασφαλισμένων. Βασική προϋπόθεση για αυτή τη διεργασία είναι η ομοιογένεια των κινδύνων που βασίζεται στο «Νόμο των Μεγάλων Αριθμών»¹ ο οποίος, με τη σειρά του, στηρίζεται στο «Νόμο των πιθανοτήτων» και έτσι ο κίνδυνος πραγματοποιείται σε βάρος πολύ λιγότερων προσώπων από όσα απειλεί. Έτσι ομαδοποιούνται οι κίνδυνοι με παρόμοια χαρακτηριστικά και αν υπάρχει ικανός αριθμός κινδύνων σε κάθε ομάδα, ο ασφαλιστής μπορεί να προβλέψει με ασφάλεια την μέση συχνότητα και την επίπτωση κάθε ζημιάς. Ωστόσο υπάρχουν και περιπτώσεις στις οποίες οι κίνδυνοι είναι διαφορετικοί και συνεπώς είναι πιο δύσκολο για τον ασφαλιστή να κάνει ασφαλείς προβλέψεις. Γι' αυτό οι εκτιμήσεις τόσο για τη μέση συχνότητα όσο και για τη σοβαρότητα των ζημιών πρέπει να βασίζονται σε προηγούμενη εμπειρία. Αν ο αριθμός των ομοιογενών περιπτώσεων είναι μεγάλος, τότε η εμπειρία αυτή είναι μία

---

¹ Ο Νόμος των Μεγάλων Αριθμών σημαίνει ότι όσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των περιπτώσεων, τόσο τα πραγματικά αποτελέσματα προσεγγίζουν τα θεωρητικά αναμενόμενα.

καλή προσέγγιση για το μέλλον. Έτσι, σύμφωνα με το «Νόμο των πιθανοτήτων» υπολογίζεται με μαθηματική ακρίβεια το ασφαλιστρο το οποίο θα πρέπει να καλύπτει τις ζημιές και τα έξοδα του ασφαλιστή αλλά και να αφήνει κάποιο περιθώριο κέρδους για την ασφαλιστική επιχείρηση.

Όσον αφορά τη μεταφορά του κινδύνου, τα ασφαλιστικά συμβόλαια μεταφέρουν τον Καθαρό Κίνδυνο από τον ασφαλισμένο στον ασφαλιστή. Όπως αναφέραμε και παραπάνω, ο ασφαλιστής έχει τη δυνατότητα να αναλάβει πολλούς και μεγάλους κινδύνους, διότι λειτουργεί κάτω από το Νόμο των Μεγάλων Αριθμών. Λειτουργεί δηλαδή σαν διαχειριστής των πολλών, δημιουργώντας ένα κοινό ταμείο, στο οποίο συνεισφέρουν οι πολλοί για να καλύψουν τους λίγους από αναμενόμενες ζημιές. Ο ασφαλιστικός, λοιπόν, μηχανισμός ανταλλάσσει μια μεγάλη αβέβαιη ζημιά, που θα συμβεί στους λίγους, μέσω της κατακερμάτισής του στους πολλούς. Έτσι μειώνεται τόσο ο κίνδυνος για τον ασφαλιστή όσο και η αβεβαιότητα για το σύνολο των ασφαλισμένων αφού μεταβιβάζουν τον ατομικό τους κίνδυνο έναντι ενός ασφαλίστρου.

Τέλος, βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης είναι η αποζημίωση των απωλειών, δηλαδή η καταβολή του ασφαλίστρου όταν επέλθει ο κίνδυνος προκειμένου να αποκατασταθεί η οικονομική απώλεια του ασφαλισμένου. Η αποζημίωση μπορεί να πάρει διάφορες μορφές π.χ. πληρωμή σε μετρητά, επισκευή, αντικατάσταση κ.α.

1.3. Είδη κινδύνων

➤ Κερδοσκοπικοί και Καθαροί Κίνδυνοι :

Κερδοσκοπικός κίνδυνος είναι μια κατάσταση από την οποία μπορεί να προκύψει ένα από τα δύο αποτελέσματα: κέρδος ή ζημιά , υπάρχει δηλαδή μια πιθανότητα κέρδους και μία πιθανότητα ζημιάς. Αντίθετα, Καθαρός κίνδυνος είναι η κατάσταση στην οποία υπάρχουν οι πιθανότητες μόνο ζημιάς ή μη

ζημίας αλλά όχι κέρδους. Αναφορικά, οι Καθαροί Κίνδυνοι διακρίνονται σε Προσωπικούς Κινδύνους (κίνδυνος πρόωρου θανάτου, γηρατειών, κακής υγείας και ανεργίας), Κινδύνους Περιουσίας (άμεση απώλεια, έμμεση ή παρεπόμενη απώλεια και φυσικές καταστροφές) και Κινδύνους Αστικής Ευθύνης.

➤ Στατικοί και Δυναμικοί Κίνδυνοι :

Ο Στατικός Κίνδυνος περιλαμβάνει εκείνες τις ζημιές που μπορούν να συμβούν ακόμα και αν δεν μεταβάλλεται η οικονομία. Αυτό σημαίνει ότι ο Στατικός Κίνδυνος συνδέεται με απώλειες από την μη ομαλή λειτουργία της φύσης αλλά και από παραλείψεις και λάθη των ανθρώπων. Αντίθετα, ο Δυναμικός κίνδυνος περιλαμβάνει εκείνες τις ζημιές που προέρχονται από αλλαγές στην οικονομία, όπως μεταβολή του επιπέδου τιμών, της τεχνολογίας, των προτιμήσεων των καταναλωτών καθώς και νέες μέθοδοι παραγωγής κλπ. Αναφορικά, σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003), οι περισσότεροι Στατικοί κίνδυνοι είναι Καθαροί, συνεπάγονται πάντα ζημία και έχουν μικρότερη επίδραση τόσο στα άτομα όσο και στην κοινωνία σε σύγκριση με τους Δυναμικούς οι οποίοι επιπλέον είναι πάντα κερδοσκοπικοί κίνδυνοι και μπορεί να συνεπάγονται κέρδος.

➤ Χρηματοοικονομικοί και Μη Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι :

Η έννοια του κινδύνου σε ένα πιο ευρύτατο πλαίσιο περιλαμβάνει όλες αυτές τις καταστάσεις στις οποίες υπάρχει μια έκθεση σε αντίξοες συνθήκες. Κατά περιπτώσεις αυτές οι συνθήκες περιλαμβάνουν την χρηματοοικονομική απώλεια. Ως εκ τούτου, κάποιοι κίνδυνοι μπορεί να μην έχουν από την φύση τους (ή τυχαία) χρηματοοικονομικές συνέπειες και γι' αυτό ονομάζονται μη-Χρηματοοικονομικοί Κίνδυνοι. Τέλος, σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003) υπάρχει και μία άλλη βασική κατηγορία κινδύνων , η οποία είναι οι Γενικευμένοι και Ειδικοί Κίνδυνοι. Οι πρώτοι αφορούν και επηρεάζουν όλη την οικονομία ή μια μεγάλη ομάδα ατόμων σε αυτή, ενώ οι δεύτεροι επηρεάζουν μόνο ένα άτομο και όχι το σύνολο μιας κοινωνίας ή χώρας.

1.3.1. Μέθοδοι διαχείρισης κινδύνου

Η διαχείριση κινδύνου είναι κεντρικός πυρήνας της στρατηγικής διαχείρισης κάθε φυσικής ή νομικής οικονομικής μονάδας. Αφορά γενικά τους κινδύνους που αντιμετωπίζει. Είναι η διεργασία με την οποία οι οργανισμοί προσεγγίζουν μεθοδικά τους κινδύνους που σχετίζονται με τις δραστηριότητές τους, με σκοπό την επίτευξη κέρδους σε κάθε δραστηριότητα. Ο τρόπος που θα επιλέξει κάθε άτομο ή επιχείρηση ή γενικότερα η κοινωνία σχετίζονται με τον τρόπο που διαχειρίζεται τους κινδύνους.

Είναι γνωστό ότι όσο μεγαλύτερη είναι μια οικονομική μονάδα-επιχείρηση, τόσο σημαντικότερη είναι μια τέτοια δραστηριότητα. Ο πιο πρακτικός τρόπος αντιμετώπισης των κινδύνων είναι η ασφάλιση. Η ασφάλιση προσφέρει ένα μηχανισμό μεταβίβασης του κινδύνου, μέσω ενός κοινού ταμείου, στο οποίο ο κάθε ασφαλισμένος πληρώνει ένα λογικό και δίκαιο ασφάλιστρο, σύμφωνα με τον κίνδυνο της ζημιάς που φέρνει στο ταμείο. Με την εφαρμογή των κανόνων της ασφάλισης, μπορεί να αντιμετωπιστεί αυτό που δεν μπορεί να αντιμετωπίσει μεμονωμένα ο καθένας, είτε λειτουργώντας ατομικά είτε λειτουργώντας ως επιχείρηση. Ειδικά στις μέρες μας η επέλευση ενός ανασφάλιστου κινδύνου, θα μπορούσε να σημαίνει έως και το κλείσιμο της επιχείρησης. Αλλά και σε άλλες καλύτερες εποχές η ακινητοποίηση κεφαλαίων ως αποθεματικά για την κάλυψη ζημιών δεν προκύπτει ως η βέλτιστη επιλογή.

Δυστυχώς υπό την πίεση των καιρών επιχειρήσεις προχωρούν σε διακοπή ασφαλιστικών καλύψεων μένοντας εκτεθειμένες σε κινδύνους ακόμη και καίριους για τη συνέχιση της λειτουργίας της επιχείρησης.

Το Risk Management έχει ως αποστολή να βοηθήσει την επιχείρηση να επισημάνει και να κατανοήσει τους κινδύνους στους οποίους είναι εκτεθειμένη. Καθώς επίσης να εξασφαλίσει την εκπόνηση και εφαρμογή αποτελεσματικού σχεδιασμού για την αποτροπή των ζημιών, ή την ελαχιστοποίηση των συνεπειών

τους, ή την μετακύλιση του κόστους τους προς τρίτους με την σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων.

Η ύπαρξη ασφαλιστικής κάλυψης ολοκληρώνει τον σχεδιασμό risk management για αποτελεσματική προστασία. Ένα εκτεταμένο σχέδιο risk management με αντικείμενο της σε βάθος μελέτη των ζημιογόνων αιτίων που μπορεί να πλήξουν την επιχείρηση είναι θεμελιώδους σημασίας για την πρόληψη ζημιών. Και η ασφάλιση πληρώνει το κόστος των ζημιών εφόσον τελικά προκύψουν.

Στο σχέδιο risk management αποτυπώνεται η πλήρης εικόνα προκειμένου η επιχείρηση να σταθμίσει τους υπάρχοντες κινδύνους, να ορίσει προτεραιότητες, καθώς και να λάβει τα απαραίτητα μέτρα για την ελαχιστοποίηση των ζημιών. Η εφαρμογή ενός κατάλληλα μελετημένου σχεδίου risk management δεν σημαίνει εξάλειψη των κινδύνων. Η ύπαρξη όμως ενός τέτοιου σχεδίου έχει ιδιαίτερη σημασία για την σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων ως απόδειξη του έμπρακτου ενδιαφέροντος της επιχείρησης για την πρόληψη και την περιστολή των ζημιών με άμεσο αντίκτυπο στους όρους και στα ασφάλιστρα.

Άλλος ένας εξίσου σημαντικός τρόπος αντιμετώπισης κινδύνου είναι και η αποφυγή του. Έχει σαν αποτέλεσμα την εξαφάνιση της αιτίας του κινδύνου, είτε με την παύση κάποιας δραστηριότητας, είτε με την αλλαγή κάποιας διαδικασίας. Με αυτό τον τρόπο μπορεί να αποφευχθεί ένας υφιστάμενος κίνδυνος που υπήρχε πριν.

Το ίδιο αποτελεσματικός θα λέγαμε πως είναι και η μείωση του κινδύνου. Συμβάλλει στη λήψη τέτοιων προληπτικών μέτρων που ελαχιστοποιεί είτε την πιθανότητα επίλυσης, είτε το μέγεθος της ζημιάς. Στην περίπτωση αυτή συνήθως εξακολουθεί να παραμένει η δυνατότητα μιας ζημιάς, οι συνέπειες της όμως είναι λίγες και περιορισμένες.

Τέλος, η μεταφορά του κινδύνου αν και αποτελεί ένα από τα χαρακτηριστικά της ασφάλισης έχει τη δυνατότητα να μεταβιβάζει μέρος της αβεβαιότητας της οικονομικής του ζωής κάθε φυσικού ή νομικού προσώπου σε τρίτους μέσω

διαφόρων όρων, συμβάσεων και συμφωνιών (εγγυήσεις καλής εκτέλεσης έργων, συμβάσεις αποζημίωσης σε περίπτωση που υπάρξουν τραυματισμοί κ.α.).

1.4. Κατηγορίες ασφαλίσεων

Όπως στις περισσότερες Ευρωπαϊκές χώρες έτσι και στην Ελλάδα μπορούμε να διακρίνουμε την ασφάλιση ανάλογα με το φορέα που αναλαμβάνει την κάλυψη του κινδύνου. Λόγω της διαφορετικής φύσεως που καλείται να καλύψει σαν θεσμός διακρίνεται στη Κρατική (Κοινωνική) και στην Ιδιωτική, όπου και οι δύο όμως στηρίζονται στην ίδια ιδέα, καλύπτουν την ανθρώπινη ανάγκη και εξυπηρετούν τον ίδιο σκοπό.

1.4.1. Κοινωνική ασφάλιση

Η Κοινωνική ασφάλιση είναι θεσμός πολύ νεότερος από την ιδιωτική ασφάλιση. Ξεκίνησε από την ανάγκη παρουσίας του κράτους - πρόνοια και βασίζεται στην υποχρεωτική ασφάλιση προστατεύοντας τον εργαζόμενο και τα εξαρτώμενα από αυτόν πρόσωπα (σύζυγο- παιδιά) μέσω ασφαλιστικών οργανισμών όπως το ΙΚΑ ,ΟΓΑ, ΝΑΤ, κ.ά.

Ο θεσμός των κοινωνικών ασφαλίσεων ξεκίνησε στην Αγγλία και την Γερμανία στα τέλη του 19ου αιώνα. Στην Ελλάδα το πρώτο βήμα θεωρείται η ίδρυση του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου (ΝΑΤ) το 1861, ενώ την ίδια χρονιά θεσπίστηκε η ασφάλιση των Δημοσίων Υπαλλήλων. Το 1937 ιδρύθηκε το ΙΚΑ για όλους τους εργαζόμενους πλην των Δημοσίων Υπαλλήλων, των Κληρικών και Αγροτών οι οποίοι καλύφθηκαν αργότερα από το ΤΑΚΕ και τον ΟΓΑ αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003) Κοινωνική ασφάλιση ορίζεται «η δραστηριότητα με την οποία το κράτος άμεσα ή με τη μεσολάβηση οργανισμών που βρίσκονται υπό τον έλεγχο του προσφέρει στον εργαζόμενο, αντί ορισμένης τακτικής

χρηματικής καταβολής, υλικές παροχές και υπηρεσίες σε περιπτώσεις ασθένειας, σωματικής ή πνευματικής βλάβης, αναπηρίας και γήρατος. Οι δαπάνες καλύπτονται με τις υποχρεωτικές εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών, τις οποίες έχουν θεσπίσει οι σύγχρονες νομοθεσίες».

Ασκείται από Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου (οργανισμοί κοινωνικής ασφάλισης) όπως είναι λ.χ. το ΙΚΑ, το ΝΑΤ, το Ο.Α.Ε.Ε., ο Ο.Γ.Α., τα διάφορα Ταμεία Ελευθέρων Επαγγελματιών. Στις περιπτώσεις που υπάρχει σχέση εξαρτημένης εργασίας (υπάλληλοι ,εργάτες κ.ά.) οι ασφαλιστικές εισφορές δεν καταβάλλονται μόνο από τους ασφαλισμένους αλλά και από το Κράτος και από τρίτους (εργοδότες).

Είναι θεσμός με βαθιά ηθική και ανθρωπιστική διάσταση και περιεχόμενο καθώς εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον και αποβλέπει στην αντιμετώπιση των κοινωνικών αναγκών.

1.4.2. Ιδιωτική ασφάλιση

Εν αντιθέσει, η Ιδιωτική Ασφάλιση δεν είναι κατά κανόνα υποχρεωτική αλλά αποτελεί ατομική πρόνοια κάθε ασφαλισμένου. Ωστόσο, υπάρχουν και υποχρεωτικές² ασφάλισεις στις οποίες δεν έχει εφαρμογή η αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων. Στην ιδιωτική ασφάλιση ισχύουν οι διατάξεις του Ασφαλιστικού Δικαίου που αποτελεί μέρος του Εμπορικού Δικαίου και παρέχεται από ιδιωτικούς φορείς οι οποίοι συνήθως είναι εμπορικές επιχειρήσεις και η ασφαλιστική σχέση που τις συνδέει με τον ασφαλισμένο είναι η ασφαλιστική σύμβαση.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.1 ν.2496/1997 (ΑσφΝ): Με την ασφαλιστική σύμβαση η ασφαλιστική επιχείρηση (ασφαλιστής) αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει, έναντι ασφαλιστρού, στον συμβαλλόμενο της (λήπτη της ασφάλισης) ή

---

² Η ιδιωτική ασφάλιση είναι προαιρετική με εξαίρεση τις ασφάλισεις των αυτοκινήτων και των σκαφών αναψυχής.

σε τρίτον, παροχή (ασφάλιστρο) σε χρήμα ή, εφόσον υπάρχει ειδική συμφωνία, άλλη παροχή σε είδος, όταν επέλθει το περιστατικό από το οποίο συμφωνήθηκε να εξαρτάται η υποχρέωσή του (ασφαλιστική περίπτωση).

Κατά τη σύναψη της σύμβασης ο Συμβαλλόμενος και ο Ασφαλισμένος υποχρεούνται να δηλώσουν στον Ασφαλιστή κάθε στοιχείο ή περιστατικό που γνωρίζουν, το οποίο είναι αντικειμενικά ουσιώδες για την εκτίμηση του κινδύνου.

1.4.3. Διαφορές κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης

Κοινωνική	Ιδιωτική
Ασφαλίσεις Προσώπων	Ασφαλίσεις Προσώπων και Ζημιών
Υποχρεωτική ασφάλιση	Προαιρετική πλην μηχανοκίνητων οχημάτων και σκαφών
Φορέας είναι τα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης και διαχειριστής το Κράτος.	Φορέας και διαχειριστής είναι ιδιωτικές ασφαλιστικές εταιρίες
Τα ασφάλιστρα είναι σταθερά ανάλογα με τις απολαβές του προστατευόμενου προσώπου και αλλάζουν μονομερώς από το Κράτος.	Τα ασφάλιστρα είναι σταθερά ανάλογα με τον κίνδυνο και αλλάζουν με αμοιβαία αποδοχή.
Δεν καταρτίζεται σύμβαση.	Η σύμβαση είναι εγγραφή.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η Ιδιωτική Ασφάλιση σε όλες τις χώρες έχει ενσωματώσει θεσμικό ρόλο που επιτρέπει στους πολίτες αφενός να περιορίζουν τις οικονομικές συνέπειες από την επέλευση κινδύνων και αφετέρου να προγραμματίζουν τη μακροχρόνια και συστηματική αποταμίευσή τους με σκοπό να δημιουργούν κεφάλαια για την αντιμετώπιση των μελλοντικών τους αναγκών. Η άσκηση της ιδιωτικής ασφάλισης προϋποθέτει επιχείρηση που ιδρύεται ειδικά για την ανάληψη των κινδύνων τρίτων, με αντάλλαγμα το ασφάλιστρο.

Ασφάλιστρο είναι το ποσό που καταβάλλεται, εφάπαξ ή τμηματικά, από το Συμβαλλόμενο στην Εταιρία, για την παροχή της ασφαλιστικής κάλυψης που προβλέπεται από το παρόν Ασφαλιστήριο.

Πιο συγκεκριμένα, Ιδιωτική Ασφάλιση είναι «η συγκέντρωση τυχαίων και απρόβλεπτων κινδύνων με τη μεταφορά τους σε ασφαλιστές, που συμφωνούν, έναντι ασφαλιστρού, να αποζημιώνουν τους ασφαλισμένους για τυχαίες ζημιές ή να παρέχουν άλλες χρηματικές παροχές ή υπηρεσίες, που συνδέονται με τον κίνδυνο».

Συνοπτικά η ιδιωτική ασφάλιση:

1. Καλύπτει κινδύνους αγαθών και προσώπων
2. Δεν είναι κατά κανόνα υποχρεωτική, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που ο νόμος επιβάλλει υποχρεωτικά την κάλυψη ορισμένων κινδύνων
3. Οι φορείς που την ασκούν είναι ιδιωτικές επιχειρήσεις που λειτουργούν, όμως, σύμφωνα με αυστηρούς εποπτικούς κανόνες.
4. Όλο το ασφάλιστρο καταβάλλεται από τον ίδιο λήπτη της ασφάλισης.
5. Το ασφάλιστρο είναι ανάλογο με τον κίνδυνο και το ύψος των παροχών.

2.1. Ιστορική πορεία του κλάδου

Από πολύ παλιά εκφράζεται η ανάγκη του ανθρώπου να προφυλάσσεται από τους κινδύνους που απειλούν όχι μόνο τη ζωή του αλλά και την περιουσία του. Στην ανάγκη αυτή ανταποκρίνεται η ασφάλιση η οποία από μία απλή συμφωνία αμοιβαίας βοήθειας εξελίχθηκε σταδιακά και έγινε το ασφαλιστικό συμβόλαιο που γνωρίζουμε σήμερα, ενώ παράλληλα διευρύνθηκε το πεδίο εφαρμογής της, καλύπτοντας όλες τις εκφάνσεις της ανθρώπινης ζωής και δραστηριότητας. Στην ιστορική αυτή εξέλιξη για άλλη μία φορά έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο ο ελληνικός πολιτισμός δείχνοντας ότι η ασφάλιση ακολουθεί σχεδόν κάθε νέα κατάκτηση του ανθρώπου που συνεπάγεται κινδύνους, από το εμπόριο δια θαλάσσης και ξηράς, μέχρι την χρήση αυτοκινήτων.

Η έννοια της Ασφάλισης διαμορφώνεται στους προϊστορικούς χρόνους, όταν οι άνθρωποι ενστικτωδώς άρχισαν να καταφεύγουν στη δημιουργία ομάδων, την πρωτογενή δηλαδή μορφή κοινωνίας, προκειμένου να αντιμετωπίσουν πιο αποτελεσματικά τους κοινούς κινδύνους που τους απειλούσαν. Ασφαλώς υπήρξαν και άλλα κίνητρα για την ομαδοποίηση των ανθρώπων. Η όσον το δυνατόν όμως καλύτερη ομαδική αντιμετώπιση των κινδύνων, δηλαδή η περιστολή των ζημιών, είτε αυτές ήταν ανθρώπινες, είτε υλικές και η αποκατάσταση αυτών υπήρξε ο καθοριστικός παράγοντας. Μέσα από αυτήν την εξέλιξη της πρωτογενούς κοινωνίας, γίνεται φανερή η γέννηση της έννοιας της ασφάλισης, που εκφράζεται και πραγματώνεται μέσα από την ομαδοποίηση των ατόμων και τον καταμερισμό ευθυνών και καθηκόντων μεταξύ των μελών της όποιας ομάδας.

2.1.1. Αρχαιότητα

Οι αρχές του θεσμού της ασφάλισης χάνονται κάπου εκεί γύρω στην 3^η και 2^η χιλιετία π.Χ. Η ασφάλιση στα πρώτα της στάδια, εμφανίστηκε με την μορφή «αλληλοβοήθειας», μεταξύ ατόμων που εκτελούσαν ένα παρεμφερές είδος εργασίας.

Οι συνθήκες κάτω από τις οποίες «δούλευαν» οι εργάτες των πυραμίδων στην αρχαία Αίγυπτο, ήταν άθλιες. Πολλά «εργατικά» ατυχήματα και πολλές ασθένειες τους μάστιζαν. Έτσι, δημιουργήθηκε το πρώτο γνωστό «ταμείο αλληλοβοήθειας», όπως προκύπτει από πάπυρο που βρίσκεται στο μουσείο του Καΐρου. Οι πληρωμές των εργατών γίνονταν τότε σε είδος (λάδι, σιτάρι και άλλα τρόφιμα) την πρώτη κάθε μήνα. Από αυτήν την αμοιβή, κατέβαλαν από κοινού κάποια ποσότητα τροφίμων, ώστε να εξασφαλιστεί φαγητό για όσους δεν μπορούσαν να δουλέψουν. Επιπλέον, το «ταμείο αλληλοβοήθειας» προέβλεπε αποζημίωση σε περίπτωση θανάτου, για να πληρωθούν τα έξοδα κηδείας.

➤ Στην αρχαία Βαβυλωνία, το 1750 π.Χ. ο κώδικας του βασιλιά Χαμουραμί, αναφέρεται, σε ταμείο αλληλοβοήθειας των εμπόρων (μεταφορέων). Σ' αυτόν τον κώδικα, συναντάμε διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες τα μέλη των караβανιών είχαν χρέος να χρεωθούν από κοινού για τυχόν κλοπή, καταστροφή, ή οποιαδήποτε άλλη ζημιά συνέβαινε στα караβάνια, ακόμα και σε περιπτώσεις φυσικών καταστροφών. Στον ίδιο κώδικα, συναντάμε και άλλες πολλές διατάξεις, που θεσπίζουν την έννοια της θαλάσσιας αστικής ευθύνης και θαλάσσιας ασφάλισης. Δημιουργήθηκαν, επίσης, βασικές αρχές επιμερισμού της ταξιδιωτικής ευθύνης που θέσπιζε τον κανόνα «ο ένας για όλους και όλοι για έναν».

➤ Οι Φοίνικες όμως είναι αυτοί που δημιούργησαν μεγάλη ναυτική εμπορική δύναμη, κυριάρχησαν στην Ανατολική Μεσόγειο από το 2800 π.Χ. μέχρι και πέραν των Ελληνιστικών χρόνων και είναι αυτοί που εφάρμοσαν και προώθησαν τις αρχές της θαλασσοασφάλισης στην πράξη, χωρίς να αφήσουν γραπτά κείμενα. Το κενό αυτό δικαιολογείται και καλύπτεται από το γεγονός ότι οι Φοίνικες συνυπήρξαν με τους Έλληνες, οι αρχές και οι πρακτικές των οποίων επέδρασαν σε μεγάλο βαθμό στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας του εμπορίου και της ναυτιλίας τους.

Μετά τη σύντομη αναφορά στη συμβολή των αρχαίων λαών της Ανατολικής Μεσογείου στη διαμόρφωση και λειτουργία της έννοιας της ασφάλισης, πρέπει να υπογραμμισθεί πολύ έντονα η τεράστια συμβολή των αρχαίων Ελλήνων στο θέμα αυτό. Οι αρχαίοι Έλληνες, εξ ιδιοσυγκρασίας ναυτικός λαός, αλλά και με το εμπορικό δαιμόνιο εξαιρετικά αναπτυγμένο, είναι γνωστό ότι κυριάρχησαν στον τότε γνωστό κόσμο της Μεσογείου. Τα Ελληνικά πλοία, από τους Ομηρικούς χρόνους μέχρι τη Ρωμαϊκή επικράτηση, όργωναν τη θάλασσα της Μεσογείου αναπτύσσοντας το εμπόριο και εγκαθιδρύοντας ξακουστές αποικίες. Ο τρόπος ζωής αυτός τους ανάγκασε να αναζητήσουν τρόπους αντιμετώπισης των θαλάσσιων κινδύνων τόσο για τα πλοία τους όσο και για τα μεταφερόμενα φορτία. Αρχικά αποδέχονται κάποιες έννοιες και μεθόδους της ασφάλισης φορτίων ανταγωνιστών τους όπως, των Βαβυλωνίων, Φοινίκων και άλλων, αλλά πολύ γρήγορα αυτά εξελίσσονται και έχουμε ουσιαστικά τις πρώτες βασικές αρχές της ναυτασφάλισης. Οι περισσότεροι μεγάλοι Έλληνες φιλόσοφοι, ιστορικοί και ποιητές πραγματεύονται στα έργα τους το θέμα των ναυτασφαλειών σε κάθε τους μορφή, όπως π.χ. ο Όμηρος, ο Ηρόδοτος, ο Θουκυδίδης, ο Ξενοφών, ο Δημοσθένης, ο Πλούταρχος και άλλοι.

Η ασφάλιση φορτίων και πλοίων κατά τους ελληνιστικούς χρόνους λειτουργεί και εξελίσσεται με τη μορφή κυρίως των θαλασσοσφαλειών. Τα θαλασσοδάνεια, σαν πρωτογενής μορφή της θαλασσοσφάλειας, εξυπηρέτησαν τη γρήγορη ανάπτυξη της ελληνικής ναυτιλίας της εποχής και το διαμετακομιστικό εμπόριο μεταξύ του τότε γνωστού κόσμου. Τα δάνεια αυτά ήταν θεσμοθετημένα και προέβλεπαν υψηλούς και κλιμακούμενους στόχους, αναλόγως της επικινδυνότητας του ταξιδιού και της ευπάθειας του φορτίου. Οι υψηλοί τόκοι δικαιολογούνται από τον τρόπο λειτουργίας του δανείου, το οποίο δεν ωφείλετο από τον δανειζόμενο ναυτικό – έμπορο στο δανειστή όταν επέρχονταν ο κίνδυνος της απώλειας του υποθηκευμένου πλοίου ή και του ενεχυριασμένου φορτίου.

Η πρακτική αυτή είχε μεγάλη εξάπλωση στους ναυτικούς και εμπορικούς κύκλους της εποχής και κατά συνέπεια είχε και πολύ μεγάλη εξέλιξη. Το

αποκορύφωμα αυτής της εξέλιξης ήταν το γεγονός της ανατύπωσης και καθιέρωσης γραπτών όρων της δανειακής αυτής σύμβασης. Το κείμενο αυτό είναι και το πρώτο γραπτό, άρα απόλυτα συγκεκριμένο τεκμήριο της πρακτικής που στους χρόνους αυτούς εφαρμόζονταν, και το πολύ σημαντικό είναι η πληρότητα που το χαρακτηρίζει, από την άποψη λειτουργικότητας της σύμβασης, αντιμετωπίζοντας λεπτομερώς και με σαφήνεια τόσο τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλόμενων όσο και την επίλυση των διαφορών που ενδέχονταν να προκύψουν από μια τέτοια οικονομικού περιεχομένου σύμβαση.

Οι αρχαίοι μας όμως πρόγονοι με την προοδευτικότητα που τους χαρακτήριζε, προχώρησαν πολύ πέρα του σημείου αυτού. Από τους χρόνους αυτούς, διαμορφώνουν, διατυπώνουν, εφαρμόζουν και καθιερώνουν, την έννοια και λειτουργία της ασφάλισης πραγμάτων ολοκληρωμένη από κάθε άποψη.

Ο Ρόδιος Ναυτικός Κώδικας:

Στην ωρίμανση της ασφάλισης σαν έννοια αλλά και πρακτική, βοήθησε πολύ η ανάπτυξη του εμπορίου με κύριο και σχεδόν μοναδικό μέσο εξάπλωσης τη θαλάσσια μεταφορά των αγαθών. Μεταξύ των ελληνικών πόλεων της εποχής, με ισχυρό ναυτικό και εμπορική δραστηριότητα, εξέχουσα θέση είχε η Ρόδος λόγω γεωπολιτικού πλεονεκτήματος της εποχής. Αποτέλεσμα αυτής της οικονομικοπολιτικής άνθησης ήταν η οριστικοποίηση σχεδόν της έννοιας της ασφάλισης μεταφοράς πραγμάτων δια θαλάσσης, μέσα από την κωδικοποιημένη Αρχή της Γενικής Αβαρίας Πλοίου και Φορτίου. Η Αρχή αυτή θεσπίστηκε περί του 900 π.Χ. και έκτοτε αναφέρεται σαν Ρόδιος Ναυτικός Κώδικας. Με τον κώδικα αυτό ρυθμίστηκε μέχρι και στην πιο μικρή λεπτομέρεια η τακτοποίηση όλων των προβλημάτων που προκύπτουν από την επέλευση ενός κινδύνου, στον οποίο συμμετέχουν πολλαπλές αξίες και διάφορα συμφέροντα. Αναντίρρητα, η χαρακτηριστικότερη μορφή μιας τέτοιας περίπτωσης είναι η θαλάσσια, η ναυτική περιπέτεια. Το σημαντικότερο βέβαια όλων αυτών που προέκυψε με την πάροδο των αιώνων είναι το ότι τόσο η Αρχή όσο και η ρύθμισή της που προβλέπεται από τον

εν λόγω κώδικα έτυχαν πλήρους εφαρμογής μέχρι τις μέρες μας και δεν εγκρίνεται τουλάχιστον στο εγγύς μέλλον τροποποίηση ή αντικατάστασή τους, παρά τις κατά καιρούς γινόμενες προσπάθειες. Το γεγονός και μόνο ότι η Αρχή της Γενικής Αβαρίας και ρύθμιση αυτής άντεξαν και αντέχουν σε μια τόσο μακραίωνη διαδικασία, σε Παγκόσμιο πλέον επίπεδο, αποδεικνύει περίτρανα μαζί με όσα προαναφέρθηκαν, την τεράστια συμβολή των αρχαίων Ελλήνων στη μετέπειτα διαμόρφωση και εξέλιξη της ασφαλιστικής έννοιας, ιδέας πρακτικής και επιστήμης.

Η Ρωμαϊκή εποχή που ακολουθεί ιστορικά δεν έχει να επιδείξει στον ασφαλιστικό τομέα ιδιαίτερα Νομοθετικά, Αρχές και Πρακτικές, γιατί αν και κοσμοκράτειρα για μεγάλο χρονικό διάστημα επηρεάστηκε και λειτούργησε με βάση τις Αρχές, τους θεσμούς και την πρακτική των Αρχαίων Ελλήνων και κατά βάση των Αθηναίων και Ροδίων.

Η Βυζαντινή Περίοδος :

Κλείνοντας τον κύκλο των εποχών μέχρι τον Μεσαίωνα είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί και η Βυζαντινή περίοδος. Είναι γνωστό ότι το Βυζάντιο διέθετε ένα πολύ καλά οργανωμένο σύστημα διοίκησης. Μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο ήταν πολύ φυσικό η ασφάλιση μεταφορών, από άποψη νομοθετική και πρακτική, να έχει την ανάλογη θέση. Ασφαλώς δεν έχουμε πρωτότυπες ιδέες, θέσεις και πρακτικές επί του αντικειμένου. Αντίθετα, έχουμε νομοθετήματα βασισμένα στις Αρχές και πρακτική των Αρχαίων Ελλήνων, όπως ο Ρόδιος Ναυτικός Κώδικας και τα ναυτοδάνεια. Τα νομοθετήματα αυτά έχουν μια λειτουργική πληρότητα που δικαιολογεί την αξία που τους δόθηκε και τη διαχρονικότητα που απέκτησαν. Τα κυριότερα από αυτά είναι ο Κώδικας του Ιουστινιανού – πανδέκτες – 533 μ.Χ. και ο Νόμος Ροδίων Ναυτικός, 7ος αιώνας μ.Χ., βασισμένος βέβαια στον ανώνυμο Κώδικα των κλασικών χρόνων, πλην όμως αποτελεί προϊόν άλλης, πολύ μεταγενέστερης εποχής και πολύ ευρύτερου περιεχομένου.

Όλες οι πηγές που προαναφέρθηκαν αποτέλεσαν τη βάση και τη δημιουργία της Ασφαλιστικής Νομοθεσίας του κράτους του Μεσαίωνα και μετά, με τις όποιες βελτιώσεις με βάση πάντοτε τις αντιλήψεις, τις συνθήκες και τα μέσα μεταφοράς της εποχής.

2.1.3. Μεσαίωνας

Σε όλη την διάρκεια του μεσαίωνα, η ναυτική ασφάλιση και η κοινή αβαρία ήταν ιδιαίτερα ανεπτυγμένη. Κατά τους Μεσαιωνικούς χρόνους διακρίνουμε δύο περιόδους :

➤ Η πρώτη φτάνει μέχρι τον 12^ο αιώνα, όπου και η ασφάλιση ακολούθησε τα γενικά χαρακτηριστικά της εποχής, δηλαδή τη στασιμότητα μέχρι την οπισθοδρόμηση στην εξέλιξή της. Το τότε διεθνές εμπόριο εξυπηρετήθηκε από τις μέχρι τότε παραδεκτές ασφαλιστικές μεθόδους και πρακτικές, που βασικά εστιάζονταν στη σύναψη δανειακών συμβάσεων και στην εφαρμογή των περί Γενικής Αβαρίας δεδομένων.

➤ Η δεύτερη περίοδος αντίθετα διακρίνεται για ριζοσπαστική εξέλιξη του θεσμού, που φθάνει να έχουμε και το πρώτο Ασφαλιστικό Συμβόλαιο. Κατά την περίοδο αυτή, οι ναυτικές ιταλικές πόλεις Γένοβα, Βενετία και άλλες, ως γνωστόν, παρουσιάζουν μεγάλη οικονομική ανάπτυξη, που οφείλεται στην ναυτιλία τους και το εμπόριο. Η ανάγκη εξυπηρέτησης των δύο αυτών πλουτοπαραγωγικών παραγόντων οδήγησε στη διαμόρφωση πληρέστερης ασφαλιστικής Νομοθεσίας και σε πρακτικές εξελιγμένες, με αποτέλεσμα να έχουμε πλέον αποφασισμένες έννοιες και τρόπο λειτουργίας απόλυτα ξεκάθαρο και συγκεκριμένο.

Σύμφωνα με όλα τα ιστορικά δεδομένα, Η θαλάσσια ασφάλιση παρουσίαζε μεγάλη άνθηση, κυρίως στην Ισπανία, όπου έκανε την εμφάνισή του το επάγγελμα του ασφαλιστή, ο οποίος με την προσωπική του περιουσία αποζημίωνε τις καταστροφές. Η ασφάλιση γινόταν με εμπειρικό τρόπο και εξαρτιόταν πολύ από τον παράγοντα της τύχης. Πολλοί ασφαλιστές καταστράφηκαν οικονομικά, γιατί δεν μπόρεσαν να αντέξουν τις αποζημιώσεις. Έτσι γεννήθηκε η ιδέα του συνεταιρισμού. Οι ασφαλιστές, άρχισαν να συνεταιρίζονται και να ευθύνονται για πολλούς κινδύνους, αλλά με συγκεκριμένο ποσοστό και όχι για ολόκληρο τον κίνδυνο. Με αυτό τον τρόπο, άρχισε να εφαρμόζεται η Θεωρία των Μεγάλων Αριθμών, να περιορίζεται ο παράγοντας της τύχης και να εξουδετερώνεται ο κίνδυνος της χρεοκοπίας του ασφαλιστή. Κάτω από αυτές τις συνθήκες, φθάνουμε σε μια πολύ

σημαντική ημερομηνία για τα ασφαλιστικά δεδομένα, που είναι το 1600μ.Χ. Την εποχή αυτή παρατηρείται ότι Ιταλοί επιχειρηματίες, μεταξύ αυτών και ασχολούμενοι με τις ασφάλειες, μεταναστεύουν και εγκαθίσταται στο Λονδίνο, μεγάλο ναυτικό κέντρο, και αρχίζουν να εργάζονται και να δημιουργούν τις βάσεις για τη μετέπειτα παγκόσμια ασφαλιστική αγορά του Λονδίνου.

2.1.4. Νεότερη εποχή

2.1.4.1. Η μεγάλη πυρκαγιά του Λονδίνου

Μετά την μεγάλη πυρκαγιά του Λονδίνου το 1666, οι επιχειρηματίες, μεταξύ αυτών και οι ασφαλιστές, συγκεντρώνονταν για να προωθήσουν τις δουλειές τους σε διάφορα καφενεία. Αυτοί που είχαν ασφαλιστικά και ναυτικά ενδιαφέροντα σύχναζαν στο καφενείο του Edward Lloyd.

Το 1691 το καφενείο του Lloyd εγκαθίσταται στην Lombard Street, η οποία πήρε το όνομά της από τους εκεί Ιταλούς μετανάστες και καθιερώνατε πλέον ως τόπος συνάντησης ασφαλιστών-εμπόρων και ναυτικών. Με το πέρασμα του χρόνου ο δρόμος αυτός αλλά και η γύρω περιοχή γίνεται το σημερινό παγκόσμιο ασφαλιστικό κέντρο. Για λόγους καθαρά ιστορικής αντικειμενικότητας, αξίζει να σημειωθεί ο E. Lloyd δεν υπήρξε τίποτα περισσότερο από ιδιοκτήτης του καφενείου και καμιά σχέση δεν είχε με ασφαλιστικές δραστηριότητες. Πατέρας και εμπνευστής των Lloyd's θεωρείται ο Julius Angestain, που ήρθε σαν μετανάστης στην Αγγλία από το Leningrad 1749, αναμείχθηκε στα ασφαλιστικά πράγματα και είναι ο άνθρωπος που καθιέρωσε τους παγκόσμια γνωστούς ασφαλιστικούς όρους Underwriter και Underwriting. Το 1871, οι ασφαλιστές που σύχναζαν στο καφενείο του Edward Lloyd απέκτησαν νομική προσωπικότητα με πράξη του Βρετανικού Κοινοβουλίου, σχηματίζοντας την σωματειακή οργάνωση “Corporation of Lloyd’s” και ήταν η αρχή της γνωστής ασφαλιστικής εταιρίας Lloyd’s of London.

Η ελληνική ασφαλιστική δραστηριότητα αναπτύσσεται αρχικά μέσω ασφαλιστικών εταιριών που λειτουργούν εκτός Ελλάδας πριν από την ίδρυση του Νεοελληνικού κράτους. Το 1789 ιδρύεται από Έλληνες στην Τεργέστη η «Societa Greca D' Assicurazioni», ενώ το 1816 ανοίγει στην Οδησό η «Εταιρία των Ηνωμένων Ασφαλιστικών Γραικών». Στην Κωνσταντινούπολη μεταξύ του 1819 και του 1833 γεννώνται οι εταιρίες «Πήγασος», «Αίολος», «Ομόνοια», «Ευθύτις» και άλλες, που ασχολούνται κυρίως με ασφαλίσεις μεταφορών.

Μέχρι το 1899 η Ελλάδα φθάνει το σεβαστό αριθμό των 74 ασφαλιστικών εταιριών, χωρίς να υπολογίσουμε και τους οπωσδήποτε υπάρχοντες μεμονωμένους ιδιώτες ασφαλιστές, για τους οποίους δεν έχουμε κανένα στοιχείο. Ο αριθμός αυτός των Ασφαλιστικών Εταιριών θεωρείται υπερβολικός για τη μικρή τότε Ελλάδα, με πληθυσμό στο 1 εκατομμύριο.

Μόλις όμως άρχισε η επικράτηση των ατμόπλοιων που κυρίως ασφαλιζονταν στην Αγγλία, επειδή οι Έλληνες εφοπλιστές εμπιστευόντουσαν πλέον μόνο τις Αγγλικές Ασφαλιστικές Εταιρίες σαν πιο φερέγγυες, οι θαλασσοασφαλιστικές εταιρίες που αποκλειστικά ασφάλιζαν ιστιοφόρα και χορηγούσαν ναυτοδάνεια, δεν μπόρεσαν να αντέξουν στον συναγωνισμό, κι έτσι διαλύθηκαν και άλλες πτώχευσαν με μόνη και αποκλειστική εξαίρεση την «ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ», η οποία με την στήριξη και την οργάνωση της μητέρας εταιρίας «ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ», κατόρθωσε όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να ανδρωθεί και να φτάσει στις μέρες μας, σαν η αρχαιότερη και μία από τις μεγαλύτερες Ασφαλιστικές Εταιρίες της εποχής μας.

2.1.4.2. Ιστορία Ε.Α.Ε.Ε.

Στις αρχές του 19^{ου} αιώνα, και συγκεκριμένα στο έτος 1907, ιδρύθηκε για πρώτη φορά η "Ένωση των εν Ελλάδι εργαζομένων Εταιρειών ασφαλείας κατά του πυρός". Στην Ένωση αυτή συμμετείχαν 14 ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες εργάζονταν την εποχή εκείνη στην Ελλάδα, εκ των οποίων μέσα σε αυτές και η Εθνική Ασφαλιστική. Η Ένωση, λόγω διαφόρων νομικών δυσχερειών συστήθηκε σε Σωματείο το 1929, οπότε και συντάχθηκε και το καταστατικό της, το οποίο με τις

διάφορες τροποποιήσεις ισχύει μέχρι σήμερα. Η δράση της Ένωσης, ήδη από την εποχή εκείνη, υπήρξε πολλαπλή. Εκπροσωπείτο στο "Συμβούλιο Εποπτείας Ασφαλίσεων" και από το 1929 στο "Συμβούλιο Εμπορίου και Βιομηχανίας", που υποκατέστησε το προηγούμενο, με αντιπρόσωπό της που εξέφραζε τις απόψεις της Ένωσης στα ασφαλιστικά ζητήματα, αρμοδιότητας του εν λόγω Συμβουλίου. Έτσι, έγινε σύντομα ο κεντρικός ρυθμιστής της ασφαλιστικής κίνησης στην Ελλάδα.

Στις δεκαετίες που ακολούθησαν, τόσο η εξέλιξη της ασφαλιστικής αγοράς, όσο και η ανάγκη προστασίας των συμφερόντων της ασφαλιστικής τάξης οδήγησαν στη δημιουργία περισσότερων συλλογικών φορέων, όπως: ο "Σύνδεσμος των εν Ελλάδι εργαζομένων Θαλασσοασφαλιστικών Εταιριών", ο "Σύνδεσμος Ασφαλιστών Ατυχημάτων", ο "Σύνδεσμος Ασφαλειών Ζωής", η "Ένωση Ασφαλιστών Ελλάδος", η "Ένωση Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών", και η "Ελληνική Ασφαλιστική Ομοσπονδία". Τα παραπάνω σωματεία συγχωνεύονται με την "Ένωση των εν Ελλάδι εργαζομένων Εταιρειών Ασφαλείας κατά του πυρός" και το 1959 δημιουργείται το πρώτο ενιαίο συλλογικό όργανο της ασφαλιστικής τάξης με την επωνυμία "Ένωσις των εν Ελλάδι εργαζομένων Ασφαλιστικών Εταιριών". Η Ένωση του 1959 διασπάστηκε δύο φορές.

- Το 1968, με τη δημιουργία της "Ένωσης Ασφαλιστών Ελλάδος"
- και το 1982, με τη δημιουργία της "Ένωσης Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών".

Έτσι, μέχρι το 1987 λειτουργούσαν στην αγορά τρεις ασφαλιστικές ενώσεις.

Το 1987 αποφασίζεται η προσχώρηση στην "Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών" των εταιριών-μελών της "Ένωσης Ασφαλιστών Ελλάδος" και η τελευταία μετατρέπεται σε "Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών" (Ε.Ι.Α.Σ.). Το Ε.Ι.Α.Σ. αποτελεί από τότε τον πρώτο συγκροτημένο και απόλυτα ειδικευμένο σε ασφαλιστικά θέματα εκπαιδευτικό οργανισμό της χώρας.

Το 1992 αποφασίζεται η προσχώρηση και των εταιριών-μελών της "Ένωσης Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιριών" στην "Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών", η

οποία αποκτά και τη σημερινή ονομασία της, "Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος".

Ο στόχος είναι, μέσα από τους κόπους της μίας και ενιαίας Ένωσης, να συντονίζεται η δράση της ασφαλιστικής εργασίας στην ελληνική αγορά και να εκπονεύεται το πρόγραμμα ανάπτυξης και εκσυγχρονισμού του θεσμού της Ιδιωτικής Ασφάλισης.

2.2 Είδη ιδιωτικής ασφάλισης

Όπως προείπαμε, κύριο γνώρισμα της ιδιωτικής ασφάλισης είναι ότι στηρίζεται κυρίως σε ελεύθερες συμβάσεις, εκτός από μερικές εξαιρέσεις που υπάρχει και εκεί εξαναγκασμός για ασφάλιση. Η ένταξη στην ιδιωτική ασφάλιση αφορά ασφαλίσεις όχι μόνο προσώπων ,αλλά πραγμάτων και αστικής ευθύνης.

Οι τρεις πιο σημαντικές κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται η Ιδιωτική Ασφάλιση είναι :

- η Ασφάλιση Ζωής και Υγείας ή Ασφάλιση Προσώπων
- η Ασφάλιση Περιουσίας και Ευθύνης ή Ασφάλιση κατά Ζημιών ή Γενικές Ασφαλίσεις.
- Μικτή (Ζωής και Γενικών Ασφαλίσεων)

2.2.1. Κλάδοι ιδιωτικής ασφάλισης

Η ταξινόμηση γίνεται κατά κλάδους:

1. Κλάδος Ζωής : περιλαμβάνει την κάλυψη προσωπικών κινδύνων που απειλούν τη ζωή(ασφαλίσεις θανάτου)αλλά και την κάλυψη αναγκών που προκύπτουν κατά τη διάρκεια της (συνταξιοδοτικά προγράμματα).

2. Κλάδος Γάμου και Γεννήσεως
3. Κλάδος Ασφάλισης Ζωής, Προσόδων(Συντάξεων), Γάμου και Γεννήσεως, τα οποία συνδέονται με επενδύσεις
4. Κλάδος Ασφάλισης Υγείας (ατύχημα, ασθένεια)
5. Κλάδος Τοντίνας :
 Τοντίνα είναι ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο και αφορά εργασίες, που συνεπάγονται τη δημιουργία ομάδων, στις οποίες συμμετέχουν τα μέλη με σκοπό την από κοινού κεφαλαιοποίηση των εισφορών τους και τη διανομή του συγκροτούμενου κεφαλαίου, είτε μεταξύ των επιζώντων, είτε των κληρονόμων των αποθανόντων. (Οι Τοντίνες ιδρύθηκαν από τον Φλωρεντινό ιατρό Lorento Tonti στην Ιταλία του 17ου αιώνα, από τον οποίο έλαβαν και το όνομά τους).
6. Κλάδος Κεφαλαιοποίησης :
 Αφορά σε εργασίες με τις οποίες η επιχείρηση αναλαμβάνει ασφαλιστικές υποχρεώσεις για ορισμένο χρονικό διάστημα και για ορισμένο ποσό έναντι προκαθορισμένων, εφάπαξ ή περιοδικών, καταβολών από τον αντισυμβαλλόμενο.
7. Κλάδος Διαχείρισεως Ομαδικών Συνταξιοδοτικών Προγραμμάτων
8. Κλάδος Ομαδικών Προγραμμάτων Πρόνοιας
9. Κλάδος Παρόμοιων Εργασιών με την Κοινωνική Ασφάλιση :
 Περιλαμβάνει εργασίες που εξαρτώνται από τη διάρκεια της ανθρώπινης ζωής, ορίζονται ή προβλέπονται από την περί κοινωνικής ασφάλισης εθνική νομοθεσία ή νομοθεσία άλλου κράτους μέλους και ασκούνται ή τις διαχειρίζονται ασφαλιστικές επιχειρήσεις ζωής, οι οποίες αναλαμβάνουν πλήρως τον κίνδυνο των εν λόγω ασφαλίσεων.

Σχετικά με τις Γενικές Ασφαλίσεις η ταξινόμηση σε κλάδους έχει ως εξής :

1. Ατυχήματα (συμπεριλαμβανομένων και των εργατικών ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών)
2. Ασθένειες
3. Χερσαία Οχήματα (με εξαίρεση των σιδηροδρομικών)

4. Σιδηροδρομικά Οχήματα
5. Αεροσκάφη
6. Πλοία (θαλάσσια, λιμναία και ποτάμια σκάφη)
7. Μεταφερόμενα Εμπορεύματα (εμπορεύματα, αποσκευές και κάθε άλλο αγαθό)
8. Πυρκαγιά και στοιχεία Φύσης (πυρκαγιά, έκρηξη, θύελλα, άλλα στοιχεία φύσης, πυρηνική ενέργεια, καθίζηση εδάφους)
9. Λοιπές Ζημιές Αγαθών
10. Αστική Ευθύνη από Χερσαία Αυτοκίνητα, Οχήματα
11. Αστική Ευθύνη από Αεροσκάφη
12. Αστική Ευθύνη από Θαλάσσια, Λιμναία και Ποτάμια Σκάφη
13. Γενική Αστική Ευθύνη :

Πρόκειται για την περίπτωση όπου κάποιος προξενεί με πράξη ή παράλειψή του, από αμέλεια, σωματική βλάβη ή/και υλική ζημιά σε τρίτο και υποχρεούται να την αποκαταστήσει. Το γενικό και ευρύ νόημα του ορισμού αυτού δεν οριοθετεί με σαφή τρόπο τις απαιτήσεις που μπορεί να θέσει ο εκάστοτε θιγόμενος σε βάρος του υπαίτιου που προκάλεσε την ζημιά.

14. Πιστώσεις (Γενική αφερεγγυότητα, εξαγωγικές πιστώσεις, πωλήσεις με δόσεις, αγροτικές πιστώσεις κ.ά.)

Με την ασφάλιση πιστώσεων ο ασφαλιστής καλύπτει, σύμφωνα με τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης, τον ασφαλισμένο του επαγγελματία για ζημιά την οποία αυτός ενδέχεται να υποστεί ως αποτέλεσμα της αποτυχίας ενός ή περισσότερων οφειλετών του να αποπληρώσουν εν όλω ή εν μέρει τις υποχρεώσεις τους προς αυτόν (δηλαδή τον ασφαλισμένο).

15. Εγγυήσεις

Με την ασφάλιση εγγυήσεων ο ασφαλιστής, σύμφωνα με τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης, εγγυάται για τον ασφαλισμένο επαγγελματία την εκτέλεση από αυτόν των συμβατικών του υποχρεώσεων. Η ασφάλιση εγγυήσεων διακρίνεται στις άμεσες και στις έμμεσες εγγυήσεις :

- Στις άμεσες εγγυήσεις ο ασφαλιστής επέχει θέση εγγυητή του πρωτοφειλέτη, ενώ

-Στις έμμεσες εγγυήσεις ο ασφαλιστής δεν υπεισέρχεται στη θέση του εγγυητή αλλά αναλαμβάνει την κάλυψη του ίδιου του εγγυητή σε περίπτωση που αυτός κληθεί να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του από την εγγύηση.

16. Διάφορες Χρηματικές Απώλειες (επαγγελματικής απασχόλησης, ανεπάρκεια εισοδήματος, κακοκαιρία, απώλεια κερδών, τρέχοντα γενικά έξοδα, απρόβλεπτες εμπορικές δαπάνες, αγοραίας αξίας, μισθωμάτων ή εισοδημάτων, έμμεσες εμπορικές ζημιές, μη εμπορικές οικονομικές απώλειες, λοιπές οικονομικές απώλειες).

17. Νομική Προστασία

Ασφαλίζει τον κίνδυνο μείωσης της περιουσίας του ασφαλισμένου συνεπεία ενδεχόμενων δαπανών που θα απαιτηθούν για δικαστικές ή εξώδικες νομικές ενέργειές του. Αφορά στην κάλυψη όλων των αναγκαίων δικαστικών δαπανών και στην παροχή λοιπών υπηρεσιών, δηλαδή των δικηγορικών αμοιβών και των εξόδων που δημιουργούνται κατά την εξωδικαστική και δικαστική επίλυση μιας διαφοράς (π.χ. έξοδα κλητευθέντων μαρτύρων, αμοιβές διορισμένων πραγματογνωμόνων, έξοδα δικαστικών επιμελητών, αναγκαίες προκαταβολές δικαστικών εξόδων, επιδικασθείσα στον αντίδικο δικαστική δαπάνη, συνολική νομική παρακολούθηση υποθέσεων κ.λπ.).

18. Βοήθεια

Περιλαμβάνει την ανάληψη υποχρέωσης άμεσης παροχής βοήθειας προς πρόσωπα που βρίσκονται σε δυσχερή θέση κατά τη διάρκεια μετακίνησης ή απουσίας από την κατοικία ή από τον τόπο μόνιμης κατοικίας τους. Τα σημαντικότερα προϊόντα του κλάδου είναι η οδική βοήθεια, η φροντίδα ατυχήματος, η άμεση ιατρική και η ταξιδιωτική βοήθεια.

2.3. Σκοπός της ιδιωτικής ασφάλισης

Οι δυσβάστακτες συνέπειες της επέλευσης των κινδύνων επιμερίζονται σε πολλά πρόσωπα μέσω της ασφάλισης, με αποτέλεσμα να μην επιβαρύνεται μόνο αυτός που υπέστη τη ζημιά. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζεται στους ασφαλισμένους

η δυνατότητα να αντιμετωπίσουν άμεσα και χωρίς οικονομική κατάρρευση, μεγάλους κινδύνους που έχουν ως συνέπεια την απαίτηση μεγάλων χρηματικών ποσών για να μπορέσουν να καλυφθούν. Με την ασφάλιση επιτυγχάνεται επίσης η διατήρηση της περιουσίας και των εσόδων και διατηρείται η καλή ποιότητα ζωής των πολιτών.

2.4. Συμβολή της ιδιωτικής ασφάλισης

Η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί τη μόνη λύση για την προστασία ιδιωτών και επιχειρήσεων ιδιαίτερα σήμερα, που οι κίνδυνοι που απειλούν τις επιχειρήσεις, τους ελεύθερους επαγγελματίες, αλλά και κάθε πολίτη έχουν πολλαπλασιαστεί λόγω της αλλαγής των συνθηκών διαβίωσης. Απάντηση σε όλες αυτές τις ανασφάλειες και τους πραγματικούς κινδύνους, αποτελεί ο θεσμός της ιδιωτικής ασφάλισης, η οποία συμβάλλει καθοριστικά τόσο στην κοινωνία όσο και στην οικονομία. Η Ιδιωτική Ασφάλιση εκ των πραγμάτων, είναι βασική συστατική λειτουργία της οικονομικής και κοινωνικής ζωής.

2.4.1. Κοινωνική συμβολή

Ο κλάδος της ιδιωτικής ασφάλισης είναι από τα μεγαλύτερα επιτεύγματα της σύγχρονης κοινωνίας. Παράλληλα, με τις καλύψεις και τις αποζημιώσεις που προσφέρει στους ασφαλισμένους η ιδιωτική ασφάλιση, έχει μια σειρά από θετικές επιδράσεις για την κοινωνία, οι οποίες, σύμφωνα με τον Νεκτάριο (2003) είναι:

Μειωμένη ανάγκη πρόσθετων αποθεματικών

Η ιδιωτική ασφάλιση έχει ως κύριο σκοπό την αντιμετώπιση του κινδύνου. Έτσι, οι ασφαλισμένοι δεν έχουν τόσο έντονη την ανάγκη να αποθηκεύσουν για να αντιμετωπίσουν μελλοντικές πιθανές ζημιές. Οι ασφαλιστές προβλέπουν τις

συγκεκριμένες ανάγκες σε αποθεματικά και αποθηκεύουν εκείνοι τα επίπεδα αποθεματικών που κρίνουν κατάλληλα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη βελτίωση της κατανομής των παραγωγικών πόρων της οικονομίας.

Πηγή επενδυτικών κεφαλαίων

Το επίπεδο ανάπτυξης, οι αγορές κεφαλαίων και η ανάπτυξη της οικονομίας είναι μερικοί κλάδοι της οικονομίας που επηρεάζονται θετικά από τον κλάδο ιδιωτικής ασφάλισης. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι από τους κορυφαίους θεσμικούς επενδυτές παγκόσμια. Ακόμη, η λειτουργία των ασφαλιστικών αγορών απαλλάσσει τα άτομα και τις επιχειρήσεις από την αβεβαιότητα των μελλοντικών ζημιολόγων ενδεχομένων. Με αυτό τον τρόπο σημειώνεται βελτίωση της κατανομής των πόρων μεταξύ κατανάλωσης και αποταμίευσης.

Μειωμένος πιστωτικός κίνδυνος

Η ασφάλιση αποτελεί τη βάση της αποτελεσματικής λειτουργίας του πιστωτικού συστήματος. Το άτομο ή η επιχείρηση που έχουν επαρκή ασφαλιστική κάλυψη αποτελούν καλύτερο πιστωτικό κίνδυνο για το τραπεζικό σύστημα. Σήμερα, η συντριπτική πλειοψηφία των δανειοδοτήσεων δεν θα ήταν εφικτή, εάν δεν υπήρχε η παράλληλη αποτελεσματική ασφαλιστική κάλυψη των αντίστοιχων δραστηριοτήτων .

Πρόληψη ζημιών

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις έχουν ως δραστηριότητα την επέκταση σε προγράμματα πρόληψης ζημιών, έτσι ώστε να περιορίσουν την έκταση και την συχνότητα μιας ζημιάς. Αυτή είναι μια ζωτική ασφαλιστική λειτουργία, για τον περιορισμό των συνολικών ζημιών. Το κοινωνικό όφελος προκύπτει από τον περιορισμό τόσο των άμεσων όσο και των έμμεσων ζημιών. Συχνές περιπτώσεις κάλυψης ζημιών είναι η οδική ασφάλεια, προγράμματα για εργατικά ατυχήματα, προγράμματα για πρόληψη πυρκαγιών, κλοπών αυτοκινήτων, ελαττωματικών προϊόντων κ.α.

Επίσης, εξίσου σημαντική είναι η συμβολή του ασφαλιστικού κλάδου στην υγεία, σταθερότητα και συνοχή της οικογένειας ως πυρήνα του κοινωνικού ιστού.

Ψυχική και πνευματική υγεία

Το σημαντικότερο ίσως από όλα τα αγαθά που προσφέρει ο ασφαλιστικός κλάδος στους πολίτες των σύγχρονων κοινωνιών είναι το αίσθημα ασφάλειας που μειώνει δραστικά την πίεση, την ανησυχία και το άγχος που από τη φύση τους είναι γενεσιουργά αίτια ψυχολογικών και οργανικών ασθενειών.

Ποιότητα ζωής

Η συμπλήρωση και αναπλήρωση των κοινωνικών ασφαλίσεων σε προσωπικό και οικογενειακό επίπεδο στα θέματα εξασφάλισης οικογενειακού εισοδήματος (σε περιπτώσεις ανικανότητας προς εργασία), υγείας και θανάτου καθώς και η αποκατάσταση κάθε είδους υλικών ζημιών συμβάλλει στην ηρεμία, γαλήνη και συνοχή της οικογένειας και άρα στη ποιότητα ζωής. Παράλληλα διασφαλίζει στα παιδιά και στους νέους ανθρώπους σπουδές και "οικογενειακό κεφάλαιο" για τη δημιουργία νέων οικογενειακών πυρήνων.

Διατήρηση περιουσίας και εσόδων

Οι αποζημιώσεις σε περιπτώσεις ατυχημάτων και μακροχρόνιων ασθενειών διασφαλίζουν τουλάχιστον σε ένα σημαντικό μέρος την οικονομική αυτάρκεια του παθόντος και της οικογένειας του και αποτρέπουν την αύξηση των κοινωνικών προβλημάτων. Παράλληλα, οι αποζημιώσεις καταστροφής της περιουσίας αποτρέπουν την περιθωριοποίηση πρώην εύπορων οικογενειών και τη δημιουργία νεόπτωχων.

2.4.2. Οικονομική συμβολή

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις ως σύγχρονες οικονομικές μονάδες αποτελούν εξορισμού ένα σημαντικό πεδίο απασχόλησης εργαζομένων αλλά και πηγή φορολογικών εσόδων του κράτους, υπηρετώντας συγχρόνως και ένα θεσμό με πολλαπλές θετικές παραμέτρους για την οικονομική ευμάρεια μιας κοινωνίας όπως:

Αποκατάσταση ζημιών

Με την αποκατάσταση των κάθε είδους ζημιών, αποτρέπεται η σοβαρή διατάραξη των οικονομικών, επιχειρηματικών, επαγγελματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και εξασφαλίζεται η σταθερότητα και η συνέχεια.

Ενθάρρυνση και προαγωγή αποταμίευσης

Τα κεφάλαια που συγκεντρώνονται από τα ασφάλιστρα αποτελούν ουσιαστικά διαθέσιμα αποταμιευμένα κεφάλαια τα οποία συμβάλλουν στη δημιουργία υγιούς και ισχυρής εθνικής χρηματαγοράς.

Χρηματοδότηση επενδύσεων

Φυσικό επακόλουθο της δημιουργίας αποταμιευτικών κεφαλαίων, είναι η αξιόπιστη ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη και ισχυροποίηση της οικονομίας και την αύξηση του ΑΕΠ.

Ενθάρρυνση επιχειρηματικής πρωτοβουλίας

Είναι βέβαιο ότι κάτω από τις σημερινές συνθήκες της παγκοσμιοποίησης και του οξύτατου ανταγωνισμού οι επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και ιδιαίτερα οι καινοτόμες και κατά συνέπεια οι πλέον ριψοκίνδυνες, θα ήταν πολύ λιγότερες αν οι επιχειρηματίες δεν είχαν το προστατευτικό δίκτυο των ασφαλειών.

Ανάπτυξη έρευνας και καινοτομίας

Ο ασφαλιστικός κλάδος στηρίζει οικονομικά και ενθαρρύνει επιστημονικές έρευνες που συνδέονται με την υγεία και τις αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων ενώ παράλληλα κάνει εφικτή την παραγωγή προϊόντων προχωρημένης τεχνολογίας μέσα από τη διασφάλιση του προφανούς κινδύνου.

Διάσωση προσωπικών, οικογενειακών και εθνικών πόρων

Σημαντικά μικρότερο θα ήταν το συνολικό ΑΕΠ αν δεν υπήρχε ο ασφαλιστικός θεσμός. Αρκεί να υπολογίσουμε πόσο μεγάλη θα ήταν η απώλεια υλικών αγαθών χωρίς ελπίδα επαναδημιουργίας από μεμονωμένες καταστροφές αν δεν υπήρχε η δυνατότητα αντικατάστασής τους από τις ασφαλιστικές αποζημιώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

3.1 Κατηγορίες ασφαλιστικών επιχειρήσεων

Στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιούνται:

1. Ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες με έδρα στην Ελλάδα :

Για την άσκηση δραστηριότητας πρωτασφάλισης ή/και αντασφάλισης σε ανώνυμη εταιρεία με έδρα στην Ελλάδα απαιτείται άδεια από την Τράπεζα της Ελλάδος. Η άδεια ισχύει σε όλα τα κράτη-μέλη της ΕΕ και του ΕΟΧ (Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος) σε περίπτωση που η επιχείρηση θελήσει να ασκήσει τις δραστηριότητές της σε άλλο κράτος-μέλος, με καθεστώς εγκατάστασης ή ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.

2. Υποκαταστήματα ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα σε τρίτη χώρα(εκτός ΕΕ ή του ΕΟΧ) :

Στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος υπάγονται επίσης τα ελληνικά υποκαταστήματα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που έχουν έδρα σε τρίτες χώρες (εκτός της ΕΕ ή του ΕΟΧ), σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Θ του Πρώτου Μέρους του ν. 4364/2016.

3. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις με έδρα σε κράτος-μέλος της ΕΕ ή του ΕΟΧ υπό καθεστώς εγκατάστασης (μέσω υποκαταστήματος) ή υπό καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (ΕΠΥ) και

4. Αλληλασφαλιστικοί συνεταιρισμοί :

Στην ελληνική αγορά ιδιωτικής ασφάλισης δραστηριοποιείται πλήθος αλληλασφαλιστικών συνεταιρισμών, με έμφαση στην ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων (μαζικής μεταφοράς, όπως λεωφορεία).

3.1.1. Ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Οι Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις στην Ελλάδα κατηγοριοποιούνται ανάλογα με:

- Το αν ασκούν την ασφάλιση με ασφάλιστρο ή με αλληλοασφάλιση
- Κριτήριο την προέλευση των κεφαλαίων τους:
  1. Ασφαλιστικές Εταιρίες υπό τον έλεγχο κρατικών τραπεζών
  2. Ασφαλιστικές εταιρίες θυγατρικές ξένων ασφαλιστικών επιχειρήσεων
  3. Ασφαλιστικές εταιρίες ιδιωτικών συμφερόντων
  4. Αλλοδαπές ασφαλιστικές εταιρίες. Αυτές λειτουργούν στην Ελλάδα με τη μορφή υποκαταστήματος. Εδώ μπορούμε να συμπεριλάβουμε και πληθώρα αλλοδαπών εταιριών που έχουν άδεια να εργασθούν με το καθεστώς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών.
- Την Νομική τους μορφή σε Ιδιωτικού και Δημοσίου Δικαίου
- Τους κινδύνους που καλύπτουν σε εταιρείες Ζωής, Ζημιών ή Μικτές
- Επίσης στην Ελλάδα μπορεί να ασκηθεί ασφάλιση και από Ευρωπαϊκή Εταιρεία.

3.2 Οργάνωση της ασφαλιστικής αγοράς

Οι ασφάλειες στην ελληνική κοινωνία, όπως ήδη έχουμε αναφέρει παραπάνω διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, καθώς αποτελούν την βασική προϋπόθεση και ταυτόχρονα έναν από τους συντελεστές της οικονομικής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Κ. Ρόκα « ασφαλιστική αγορά είναι ο εξειδικευμένος χώρος όπου οι ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι υποψήφιοι προς

ασφάλιση ή αντασφάλιση, είτε μόνοι είτε μέσω οργανωμένων επαγγελματιών που ασχολούνται με την ασφαλιστική διαμεσολάβηση ανταλλάσσουν το οικονομικό αγαθό της ιδιωτικής ασφάλισης έναντι ενός αντιτίμου, το οποίο είναι κατά περίπτωση ασφάλιστρο, αντασφάλιστρο, προμήθεια ή εισφορά». Ο χώρος αυτός αποτελείται από πολλά μέλη αλλά και από πολλούς φορείς και ενώσεις, οι οποίοι βοηθούν επιβοηθητικά ή υποστηρικτικά προς το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης.

Στη ασφαλιστική αγορά διακρίνουμε τους 4 ακόλουθους βασικούς παράγοντες, οι οποίοι αποτελούν τα συστατικά της μέρη :

1. Ασφαλιζόμενοι :

Συμπεριλαμβάνονται οι ήδη ασφαλισμένοι αλλά και οι υποψήφιοι προς ασφάλιση και εκείνοι που αποτελούν ένα εν δυνάμει καταναλωτικό κοινό ασφαλίσεων στο μέλλον (ιδιώτες πελάτες, επιχειρήσεις).

2. Κράτος :

Το κράτος μέσω της Ειδικής Αρχής Εποπτείας της Ιδιωτικής Ασφάλισης και των υπηρεσιών του ΥΠ.ΑΝ. το οποίο φροντίζει να τηρείται η νομοθεσία και να εξασφαλίζονται τα συμφέροντα των πελατών.

3. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις :

Είναι οι ιδιωτικές επιχειρήσεις που έχουν ως αποκλειστικό αντικείμενο εργασιών την παροχή ασφαλιστικής κάλυψης.

4. Ασφαλιστικοί Διαμεσολαβητές :

Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαμεσολαβεί ανάμεσα στον πελάτη-ασφαλιζόμενο και στην ασφαλιστική εταιρία με σκοπό τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων. Πολύ συχνά οι διαμεσολαβητές προτείνουν αλλά και συμβουλεύουν την ασφαλιστική επιχείρηση για το κατάλληλο προϊόν που θα καλύψει τις ανάγκες αυτές. Ως ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές θεωρούνται :

- οι Ασφαλιστικοί Πράκτορες : Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει ως αποκλειστικό έργο την ανάληψη εργασιών στο όνομα και για λογαριασμό μίας ή περισσότερων ασφαλιστικών εταιριών.
- οι Ασφαλιστικοί Σύμβουλοι : Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο μελετά την αγορά, παρουσιάζει και προτείνει λύσεις ασφαλιστικής κάλυψης στους πελάτες του ανάλογα με τις ανάγκες τους.
- οι Συντονιστές Ασφαλιστικών Συμβούλων : Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο για λογαριασμό μιας ασφαλιστικής επιχείρησης ζωής ή και μιας μόνο ασφαλιστικής επιχείρησης ασφαλίσεων κατά ζημιών ,διαμεσολαβεί, έναντι προμήθειας, στη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων δια μέσου ομάδας ασφαλιστικών συμβούλων τους οποίους επιλέγει, εκπαιδεύει και εποπτεύει.
- και οι Μεσίτες Ασφαλίσεων : Είναι το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο έχει ως αποκλειστικό έργο, κατ' εντολή του ασφαλισμένου, χωρίς να δεσμεύεται ως προς την επιλογή της ασφαλιστικής εταιρίας να προβαίνει σε όλες τις αναγκαίες προπαρασκευαστικές εργασίες για τη σύναψη ασφαλιστικών συμβάσεων, να λαμβάνει την αποδοχή από την ασφαλιστική εταιρία και την έγκριση του ασφαλιζόμενου και να βοηθά κατά τη διαχείριση και την εκτέλεση τους, ιδίως σε περίπτωση επέλευσης κινδύνου.

Επίσης, στη γενική κατηγορία των βοηθητικών στην ασφάλιση προσώπων πρέπει να προστεθούν και οι ασφαλιστικοί υπάλληλοι, οι τραπεζικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι των επιχειρήσεων διαμεσολάβησης στην Ιδιωτική ασφάλιση.

3.3 Φορείς ασφαλιστικής αγοράς

Οι φορείς που εκπροσωπούνε αυτές τις κατηγορίες είναι :

- Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων (Π.Σ.Α.Σ.)

Ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ασφαλιστικών Συμβούλων ιδρύθηκε το 1974 και αριθμεί σήμερα 1.749 (τελ. ενημέρωση 24/10/2012) εγγεγραμμένους

επαγγελματίες Ασφαλιστικούς Συμβούλους. Εκροσωπεί την μεγαλύτερη κατηγορία στο χώρο της Ασφαλιστικής Διαμεσολάβησης στην Ελλάδα και είναι ο Θεσμοθετημένος συνομιλητής της Πολιτείας και των Εταιριών.

➤ Πανελλήνια Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών (Π.Ο.Α.Δ.)

Η ΠΟΑΔ αποτελεί την μοναδική Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών στην Ελλάδα. Ιδρύθηκε το 1983 σαν ΠΟΕΑ με πρωτοβουλία της Ένωσης Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος και την σύμπραξη του Συνδέσμου Πρακτόρων Ασφαλιστικών Εταιρειών Θεσσαλονίκης, της Ενώσεως Ασφαλιστών Θεσσαλίας και του Συλλόγου Ασφαλιστών Λαρίσης. Αποτελεί τον κεντρικό φορέα εκπροσώπησης των Ασφαλιστικών Πρακτόρων, αλλά περιλαμβάνει στους κόλπους της με το διευρυμένο καταστατικό της, Σωματεία όλων των βαθμίδων της Διαμεσολάβησης.

➤ Ομοσπονδία Ασφαλιστικών Συλλόγων Ελλάδος (Ο.Α.Σ.Ε.)

➤ Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων (Σ.Ε.Μ.Α.)

Ο Σύνδεσμος Ελλήνων Μεσιτών Ασφαλίσεων ιδρύθηκε το 1988, με πρώτο στόχο τη θεσμική κατοχύρωση του επαγγέλματος του Μεσίτη Ασφαλίσεων. Είναι ένα επαγγελματικό σωματείο με μέλη του 86 Μεσίτες Ασφαλίσεων, νομικά και φυσικά πρόσωπα από όλη την Ελλάδα. Το συλλογικό όργανο των Μεσιτών Ασφαλίσεων, βρίσκεται σε διαρκή διάλογο με την πολιτεία, τις εποπτικές αρχές, τις ασφαλιστικές εταιρίες, καθώς και με αρμόδιους φορείς του εξωτερικού, αλλά και με τα θεσμοθετημένα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

➤ Σύνδεσμος Συνεργαζομένων με Μεσίτες Lloyd's

Ο Σύνδεσμος Συνεργαζομένων με Μεσίτες Lloyd's στην Ελλάδα ιδρύθηκε το 1938 και είναι ένας από τους παλαιότερους ελληνικούς συνδέσμους οι οποίοι σχετίζονται με τον Κλάδο των ασφαλίσεων.

➤ Πανελλήνιος Σύνδεσμος Συντονιστών Ασφαλιστικών Συμβούλων (Π.Σ.Σ.ΑΣ.)

➤ Επικουρικό Κεφάλαιο Ασφάλισης Ευθύνης από ατυχήματα αυτοκινήτων

- Κέντρο Πληροφοριών (Επικουρικό Κεφάλαιο)
- Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης Ασφαλιστών και Προσωπικού ασφαλιστικών Επιχειρήσεων (Τ.Ε.Α. Ε.Α.Π.Α.Ε.)
- Εγγυητικό Κεφάλαιο Ιδιωτικής Ασφάλισης Ζωής
- Ένωση Επαγγελματιών Ασφαλιστών Ελλάδος
- Γραφείο Διεθνούς Ασφάλισης (Γ.Δ.Α.)
- Ένωση Αναλογιστών Ελλάδος
- Ελληνικό Ινστιτούτο Ασφαλιστικών Σπουδών
- Ένωση Ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών Ελλάδος
- Σύνδεσμος Εκπροσώπων και Στελεχών Ασφαλιστικών Εταιριών
- Πανελλήνια Ένωση Πραγματογνομόνων
- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (Ε.Α.Ε.Ε.)

Η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ) είναι ο κεντρικός φορέας εκπροσώπησης των ασφαλιστικών εταιριών στην Ελλάδα. Είναι αναγνωρισμένο επαγγελματικό σωματείο με μέλη Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις που λειτουργούν στην Ελλάδα. Αριθμεί 51 Μέλη που προσφέρουν όλο το φάσμα των σύγχρονων ασφαλιστικών προϊόντων και αντιπροσωπεύουν πάνω από το 95% της παραγωγής ασφαλιστρων στην ελληνική αγορά. Ως η κύρια και ενιαία φωνή της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, η ΕΑΕΕ εργάζεται αδιάλειπτα για την προβολή συλλογικών θέσεων και προτάσεων προς την πολιτεία, τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους Διεθνείς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς με στόχο τον εκσυγχρονισμό του κλάδου και την ενίσχυση της ασφαλιστικής συνείδησης της ελληνικής κοινωνίας.

Διεθνείς Ασφαλιστικοί Οργανισμοί

- Insurance Europe
- Council of Bureaux
- International Union of Marine Insurance (I.U.M.I.)

- Τράπεζα της Ελλάδος

3.3.1. Εποπτική αρχή

Σύμφωνα με Διοικητικό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (άρθρο 17.5, πρώτη πρόταση) καταργείται η Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΕΠΕΙΑ), η οποία είχε συσταθεί ως νομικό πρόσωπο υπό την εποπτεία του Υπουργείου Οικονομικών, οι δε αρμοδιότητές της μεταφέρονται στην Τράπεζα της Ελλάδος. Έτσι, η εποπτεία του ασφαλιστικού τομέα ανατίθεται πλέον στην Τράπεζα της Ελλάδος από την 1.12.2010 δυνάμει του ν. 3867/2010. Μετά την υιοθέτηση του σχεδίου νόμου, στην εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος θα υπάγονται τα πιστωτικά και χρηματοδοτικά ιδρύματα και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις που αποτελούν τους κυριότερους φορείς της αγοράς καθώς συγκεντρώνουν την αποταμίευση του κοινού.

Για το λόγο αυτό υπόκεινται σε αυστηρούς κανόνες όσον αφορά το ύψος και τη συγκρότηση των ιδίων κεφαλαίων αλλά και σε αντίστοιχο εποπτικό έλεγχο με σκοπό να διασφαλίσουν την φερεγγυότητα της ασφαλιστικής εταιρίας.

3.3.1.1. Αρμοδιότητες

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της η ΔΕΙΑ :

- Ασκεί προληπτική εποπτεία επί των (αντ)ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα την Ελλάδα για το σύνολο των ασφαλίσεων που συνάπτουν στην Ελλάδα και στα κράτη-μέλη της ΕΕ ή/και του ΕΟΧ, είτε μέσω υποκαταστημάτων είτε με καθεστώς ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (ΕΠΥ)³, καθώς και επί των αλλοδαπών (αντ)ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα σε τρίτες χώρες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα μέσω υποκαταστήματος.

---

³ Ε.Π.Υ. : Οι εταιρίες Ελεύθερης Παροχής Υπηρεσιών είναι ασφαλιστικές εταιρίες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα, αλλά η έδρα τους είναι σε άλλη χώρα της Ευρώπης(κάθε εταιρία με έδρα σε χώρα μέλος του Ε.Ο.Κ.)

- Ασκει την εποπτεία επί των (αντ)ασφαλιστικών διαμεσολαβητών και των δικτύων διανομής προϊόντων ιδιωτικής ασφάλισης.
- Παρακολουθεί τη συμμόρφωση των υποκαταστημάτων και ΕΠΥ των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων προς τους ελληνικούς κανόνες δημοσίου συμφέροντος σχετικά με τη διεξαγωγή των εργασιών τους στην Ελλάδα, σε συνεργασία με τις οικείες εποπτικές αρχές των χωρών καταγωγής τους.
- Συμμετέχει στο Συμβούλιο Εποπτών (Board of Supervisors) της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ), και, σύμφωνα με το άρθρο 46 του ν. 4364/2016, μεριμνά για την ενσωμάτωση στο ελληνικό νομικό πλαίσιο των κατευθυντήριων γραμμών που εκδίδονται σύμφωνα με τον Κανονισμό 1094/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και ελέγχει την εφαρμογή τους.

3.3.1.2. Στόχος

Επομένως, το εποπτικό έργο ασκείται από τη Διεύθυνση Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης (ΔΕΙΑ) της Τράπεζας της Ελλάδος, σύμφωνα με τον ν. 4364 (ΦΕΚ Α 13/5.2.2016).

Ως εποπτική αρχή, η Τράπεζα της Ελλάδος στοχεύει :

- Στην προστασία των ληπτών της ασφάλισης, των ασφαλισμένων και των δικαιούχων απαιτήσεων από ασφάλιση
- Στην ομαλή λειτουργία της αγοράς ιδιωτικής ασφάλισης και στην εμπέδωση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών σε αυτήν, και
- Στη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στην Ελλάδα, καθώς και στις χώρες όπου τυχόν δραστηριοποιούνται οι ελληνικές ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις.

3.4 Φερεγγυότητα ασφαλιστικής εταιρείας

Ως φερεγγυότητα στην επιστήμη των οικονομικών ορίζεται η ικανότητα ενός οργανισμού να μπορεί να ανταπεξέλθει στις οικονομικές του υποχρεώσεις κυρίως σε μακροχρόνια βάση. Ως υποχρεώσεις μιας εταιρείας μπορεί να θεωρηθούν η εξόφληση των προμηθευτών της για την αγορά πρώτης ύλης, η αποπληρωμή των δανείων σε τράπεζες ή ακόμα και η καταβολή μισθοδοσίας στους υπαλλήλους της. Η φερεγγυότητα είναι απαραίτητη και αναγκαία συνθήκη για τη λειτουργία και επιβίωση της επιχείρησης. Αν η επιχείρηση παρουσιάσει ανικανότητα να ανταπεξέλθει στις υποχρεώσεις της τότε χαρακτηρίζεται ως αφερέγγυα και τίθεται υπό καθεστώς πτώχευσης.

3.4.1. Βασικοί δείκτες φερεγγυότητας

Η φερεγγυότητα μιας επιχείρησης μπορεί να μετρηθεί χρησιμοποιώντας τους λεγόμενους δείκτες φερεγγυότητας ή αλλιώς δείκτες δανειακής επιβάρυνσης. Συγκεκριμένα οι δείκτες αυτοί μετρούν το βαθμό στον οποίο η χρηματοδότηση της επιχείρησης έχει γίνει με δανεισμό καθώς και την ικανότητά της να ανταποκρίνεται στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Οι πιο συχνοί δείκτες φερεγγυότητας είναι οι εξής:

1. Δείκτης συνολικές υποχρεώσεις προς ίδια κεφάλαια = (Συνολικό Χρέος)/(Συνολικά Ίδια Κεφάλαια)

Ο δείκτης αυτός υπολογίζει τα κεφάλαια που παρέχονται στην επιχείρηση από τους πιστωτές σε σύγκριση με τα κεφάλαια που προέρχονται από τους μετόχους και τους εταίρους. Υψηλές τιμές αυτού του δείκτη υποδηλώνουν ότι η επιχείρηση υπερχρησιμοποιεί τα ξένα κεφάλαια για να χρηματοδοτήσει την ανάπτυξή της. Ωστόσο, μεταβολές στο επίπεδο των επιτοκίων οδηγούν σε μεταβολές των κερδών της επιχείρησης δημιουργώντας αστάθεια στα κέρδη και αδυναμία πρόβλεψης των

αποτελεσμάτων. Έτσι, αυξάνεται ο κίνδυνος η επιχείρηση να καταστεί αφερέγγυα καθώς δεν θα μπορεί να υπολογίσει με ακρίβεια τα αποτελέσματά της.

2. Δείκτης βαθμού δανειακής επιβάρυνσης =(Βραχυπρόθεσμες + Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις)/(Σύνολο Ενεργητικού) ή Συνολικές υποχρεώσεις προς σύνολο ενεργητικού

Ο συγκεκριμένος δείκτης μετρά το ποσοστό του ύψους των συνολικών ξένων κεφαλαίων που προέρχονται από τους πιστωτές της επιχείρησης. Μεγάλες τιμές του δείκτη αποτελούν ένδειξη υψηλού κινδύνου για τις τράπεζες και τους πιστωτές με τους οποίους συνεργάζεται η επιχείρηση.

3. Δείκτης κάλυψης των ετήσιων τόκων =(Κέρδη προ τόκων και φόρων)/(Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα)

Ο δείκτης αυτός υπολογίζει το βαθμό στον οποίο τα κέρδη της επιχείρησης μπορούν να μειωθούν, χωρίς ωστόσο να προκαλέσουν αδυναμία κάλυψης των ετήσιων τόκων που οφείλει η εταιρεία. Συνήθως, μια επιχείρηση που ο δείκτης κάλυψης των ετήσιων τόκων της είναι 1,5 ή και μικρότερος θεωρείται ότι είναι οικονομικά ασταθής και μπορεί να δυσκολευτεί να εξασφαλίσει χρηματοδότηση για τη δραστηριότητά της μέσω τραπεζικών δανείων.

3.4.2. Η διαφορά με τους δείκτες ρευστότητας

Συχνά οι δείκτες φερεγγυότητας συγχέονται με τους δείκτες ρευστότητας. Παρόλο που και οι δυο δείκτες μετρούν την ικανότητα της εταιρείας να πληρώνει τις υποχρεώσεις της, οι δείκτες φερεγγυότητας επικεντρώνονται περισσότερο στην μακροχρόνια βιωσιμότητα της επιχείρησης σε αντίθεση με τους δείκτες ρευστότητας που αφορούν τη βραχυχρόνια περίοδο. Οι δείκτες φερεγγυότητας δείχνουν την ικανότητα μιας εταιρείας να πραγματοποιεί πληρωμές και να εξοφλεί τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις της προς τους πιστωτές, τους μετόχους και τις τράπεζες. Όσο υψηλότεροι είναι αυτοί οι δείκτες τόσο πιο φερέγγυα και οικονομικά υγιής θεωρείται η εταιρεία σε μακροπρόθεσμη βάση.

3.5 Μειονεκτήματα του Solvency I

Το Solvency I, έχει χαρακτηριστεί κατά καιρούς ως «απλοποιημένη» ή ακόμα «υπεραπλουστευμένη» μέθοδος υπολογισμού της φερεγγυότητας των ασφαλιστικών εταιριών, τα δε μειονεκτήματα του είναι γνωστά και τεκμηριωμένα. Για παράδειγμα, ενώ οι τιμές ασφαλιστρών αυξομειώνονται μια ασφαλιστική εταιρία μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο της αφερεγγυότητας μειώνοντας το επίπεδο των ασφαλιστρών ζημιών χωρίς να χρειάζεται να προχωρήσει σε αλλαγές στο προφίλ κινδύνου και στις προβλέψεις της. Το Solvency I δεν αναγνωρίζει όμως την επίπτωση μιας τέτοιας κίνησης.

Σε αρκετές περιπτώσεις οι κανόνες του Solvency I έρχονται σε αντιπαράθεση με τη σωστή διαχείριση κινδύνων. Επιπλέον, το τρέχον νομικό πλαίσιο δεν καλύπτει όλες τις ομάδες κινδύνων που πιθανό να αντιμετωπίζει μια ασφαλιστική εταιρία αλλά επικεντρώνεται κυρίως στον κίνδυνο του underwriting⁴ αγνοώντας όμως τον κίνδυνο της αγοράς (market risk). Σαν αποτέλεσμα της τακτικής αυτής, πολλές εταιρίες έχουν αναγκαστεί να υιοθετήσουν αρκετά αυστηρούς κανόνες διαχείρισης κινδύνων, αυστηρότερους ίσως από ότι είναι αναγκαίο.

3.6 Solvency II

Πρόκειται για το νέο ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο, γνωστό με την αγγλική ονομασία Solvency II που ρυθμίζει από 1.1.2016 τη χρηματοοικονομική λειτουργία των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τον Ενιαίο Οικονομικό Χώρο. Οι κανόνες της Φερεγγυότητας II (Solvency II) βασίζονται στην οδηγία 2009/138/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2014/51/ΕΕ (Omnibus II).

---

⁴Underwriting risks : Σχετίζονται με τον υπολογισμό των ασφαλιστρών και αντασφαλιστρών, τις απαιτήσεις αποθεματικών και τεχνικών αποθεματικών και γενικά με την αξιολόγηση των ασφαλισμένων των ασφαλιστικών εταιριών σχετικά με τη δραστηριότητα των ασφαλιστηρίων συμβολαίων.

Στόχος της Φερεγγυότητας II είναι η ενδυνάμωση της προστασίας των ασφαλισμένων, θέτοντας ένα ευρύτατο πλέγμα ποιοτικών και ποσοτικών απαιτήσεων οι οποίες αποβλέπουν στην ενίσχυση της κεφαλαιακής βάσης των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και της θωράκισής τους έναντι κάθε είδους κινδύνων στους οποίους αυτές εκτίθενται και όχι μόνο του ασφαλιστικού, όπως ίσχυε στο προηγούμενο καθεστώς.

3.6.1. Πυλώνες

Ενώ το Solvency I βασίζεται κυρίως σε ποσοτικές απαιτήσεις κεφαλαίων, το Solvency II θα εισαγάγει μια ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση των κινδύνων η οποία θα βασίζεται σε τρεις συμπληρωματικούς πυλώνες :

Πυλώνας I: Ποσοτικές υποχρεώσεις

Έχει σαν σκοπό τον ορισμό των ποσοτικών ορίων των κινδύνων, αλλά και των ιδίων κεφαλαίων. Ο σχηματισμός των τεχνικών αποθεματικών πρέπει να γίνεται έτσι ώστε η επιχείρηση να είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις ασφάλισης ή αντασφάλισης έναντι των ασφαλισμένων και των δικαιούχων, λαμβάνοντας υπόψη τις δαπάνες. Τα τεχνικά αποθεματικά θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από σύνεση, αξιοπιστία και αντικειμενικότητα και να επιτρέπουν τις συγκρίσεις μεταξύ των ασφαλιστών ή των αντασφαλιστών. Σε αυτόν τον πυλώνα το νέο σύστημα φερεγγυότητας περιλαμβάνει δύο απαιτήσεις κεφαλαίου : το απαιτούμενο κεφάλαιο φερεγγυότητας (επίπεδο κεφαλαίου το οποίο επιτρέπει στην επιχείρηση να απορροφήσει σημαντικές απρόβλεπτες ζημιές και να παρέχει εύλογη κάλυψη στους ασφαλισμένους και τους δικαιούχους) και το ελάχιστο απαιτούμενο κεφάλαιο (ελάχιστο επίπεδο κεφαλαίου το οποίο αποτελεί το όριο ενεργοποίησης της ύστατης εποπτικής παρέμβασης).

Πυλώνας II: Εποπτικές δραστηριότητες (ποιοτικές υποχρεώσεις)

Αποσκοπούν στον εντοπισμό των επιχειρήσεων οι οποίες παρουσιάζουν οικονομικά, οργανωτικά ή άλλα χαρακτηριστικά που θα ήταν επιδεκτικά να οδηγήσουν σε υψηλότερο προφίλ κινδύνου. Απαιτείται από τις επιχειρήσεις αυτές να τηρούν μεγαλύτερο κεφάλαιο φερεγγυότητας, και/ή να λαμβάνουν μέτρα για τη μείωση των κινδύνων τους οποίους αναλαμβάνουν. Σκοπός εδώ είναι για τις επιχειρήσεις να βεβαιωθούν ότι κατέχουν ένα κατάλληλο επίπεδο κεφαλαιοποίησης αλλά και ότι διαθέτουν ορθή διαχείριση που τους επιτρέπει να υπολογίζουν και να ελέγχουν τους κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνουν. Οι εποπτικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν επίσης την αυξημένη συνεργασία μεταξύ των εποπτικών αρχών σε συνδυασμό με ελέγχους εμπειρογνομόνων.

Πυλώνας III: Υποβολή στοιχείων στις εποπτικές αρχές και δημοσιοποίηση στοιχείων (υποχρέωση πληροφόρησης)

Η υποβολή στοιχείων στις εποπτικές αρχές προχωρεί πέρα από την έννοια των κανόνων χρηματοοικονομικής ενημέρωσης και περιλαμβάνει διάφορα είδη πληροφοριών που είναι απαραίτητες έτσι ώστε οι εποπτικές αρχές να εκτελέσουν τα καθήκοντά τους. Επιπλέον, η διαφάνεια και η δημοσιοποίηση πληροφοριών από τις επιχειρήσεις προς το κοινό συμβάλει στην ενίσχυση των μηχανισμών και της πειθαρχίας της αγοράς. Η πληροφόρηση αυτή αφορά στοιχεία όπως την οικονομική απόδοση ή ακόμα τα προφίλ κινδύνων.

Θα ακολουθήσει επίσης βασικές αρχές οι οποίες θα συντελέσουν i) στην έγκαιρη αξιολόγηση των πραγματικών κινδύνων και στη δημιουργία προφίλ κινδύνου των εταιριών από τις εποπτικές αρχές, γεγονός που θα συντελέσει στη δημιουργία των σωστών κεφαλαιακών απαιτήσεων ii) στην έγκαιρη εποπτική παρέμβαση η οποία θα μπορεί να επέλθει πριν από μια κρίσιμη κατάσταση χάρη των αποτρεπτικών μηχανισμών.

Προς επίτευξη αυτού του στόχου, η Φερεγγυότητα II επιβάλλει νέους κανόνες και διαδικασίες εταιρικής διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνων. Ο σκοπός του νέου νομοθετικού πλαισίου δεν είναι η καθιέρωση ενός συστήματος το οποίο θα έχει

μηδενικό ρίσκο (zero risk) αφερεγγυότητας , αλλά η καθιέρωση ενός συστήματος που σε γενικές γραμμές θα μειώνει την πιθανότητα κατάρρευσης μιας ασφαλιστικής εταιρίας αξιολογώντας σωστά την πραγματική κατάσταση της εταιρίας αυτής, ενώ παράλληλα θα προσφέρει ένα υψηλό επίπεδο εμπιστοσύνης (level of confidence) για το ότι η ασφαλιστική εταιρία θα είναι σε θέση να καλύψει τις υποχρεώσεις κάτω από δυσμενείς συνθήκες.

3.6.2. Πλεονεκτήματα

➤ Για τις Ασφαλιστικές Εταιρίες:

1. Οι κεφαλαιακές απαιτήσεις ταυτίζονται με τους πραγματικούς κινδύνους της εταιρίας και με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η βέλτιστη κεφαλαιακή κατανομή(optimum capital allocation).
2. Μείωση ή και κατάργηση των περιττών νομικών περιορισμών.
3. Ενιαία εφαρμογή του Solvency II σε όλα τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δεδομένων των πιο πάνω πλεονεκτημάτων, το Solvency II θα αναβαθμίσει τον ανταγωνισμό στις Ευρωπαϊκές ασφαλιστικές αγορές.

➤ Για τους καταναλωτές:

Το βασικό πλεονέκτημα για τους καταναλωτές (κατόχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων αλλά και δικαιούχους ασφαλιστηρίων συμβολαίων) είναι το επαρκές επίπεδο προστασίας απέναντι σε πιθανή αφερεγγυότητα της εταιρίας με την οποία συνεργάζονται, δεδομένου ότι η εταιρία διασφαλίζει ότι το κεφάλαιο που διατηρεί είναι ανάλογο των κινδύνων που αναλαμβάνει. Ο αυξημένος ανταγωνισμός στις Ευρωπαϊκές ασφαλιστικές αγορές θα επιφέρει μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων σε πιο προσιτές τιμές για τον καταναλωτή , δεδομένου ότι με το Solvency II τα ασφαλιστικά προϊόντα θα κοστολογούνται με τις σωστές τιμές αφού θα γίνεται σωστή και ολοκληρωμένη αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων.

3.7 Δείκτες ασφαλιστικής αγοράς

Η Ελληνική ασφαλιστική αγορά συμβάλλει πολλαπλά στην προαγωγή της Εθνικής Οικονομίας αλλά και στην κοινωνική σταθερότητα μέσω της παροχής των ασφαλιστικών καλύψεων. Η μέτρηση του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης μέσα στα πλαίσια της ελληνικής οικονομίας, καθώς και η απεικόνιση του μεγέθους του σε ποσοστά διεθνούς συγκρισιμότητας, επιτυγχάνεται με τον υπολογισμό των εξής δεικτών:

- Του ποσοστού της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) :

Πρόκειται για δείκτη διεθνούς αποδοχής ο οποίος απεικονίζει το βαθμό διεξόδου του κλάδου στο σύνολο της οικονομίας μιας χώρας.

- Του ποσοστού των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων επί του ΑΕΠ:

Το ποσοστό αυτό αποτελεί διεθνώς ένα δείκτη του βαθμού ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς μιας χώρας. Αναδεικνύει τη δυναμικότητα και το βαθμό ωριμότητας των εταιριών, ιδιαίτερος αυτών που ασκούν ασφαλίσεις ζωής.

- Των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών

3.8 Στατιστικά στοιχεία ασφαλίσεων

Παραγωγή Εγγεγραμμένων Ασφαλιστρών 2016 :

Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιριών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), η συνολική παραγωγή ασφαλιστρών του 2016 παρουσίασε αύξηση 4,6% ανερχόμενη τελικά στα € 3,78 δισ. Στην έρευνα συμμετείχαν 56 ασφαλιστικές επιχειρήσεις- μέλη της ΕΑΕΕ οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 97,1% περίπου της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών.

Αναλυτικότερα, από τη σύγκριση των δηλώσεων παραγωγής ασφαλιστρών των ανωτέρω εταιριών για το 2016 με τις αντίστοιχες του 2015 προκύπτει ότι :

- Οι Ασφαλίσεις Ζωής ανέρχονται σε € 1,91 δισ., σημειώνοντας αύξηση 6,1%.
- Οι Ασφαλίσεις Ζημιών ανέρχονται σε € 1,87 δισ., με αύξηση 3,1%.

Παραγωγή Ασφαλιστρών (εκατ. (€))	2016	Μεταβολή
Ασφαλίσεις Ζωής	1.907,99	+6,1 %
Ασφαλίσεις κατά Ζημιών	1.875,53	+3,1 %
εκ των οποίων :		
Αστική Ευθύνη Οχημάτων	727,55	-9,7%
Λοιποί Κλάδοι Ζημιών	1.147,98	+13,3 %
Σύνολο	3.783,52	+4,6 %

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ»

4.1 Παρουσίαση της Εθνικής Ασφαλιστικής

Η ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ «Η ΕΘΝΙΚΗ» ιδρύθηκε το 1891 με το Β.Δ. της 15ης Ιουνίου 1891. Έχει την έδρα της στο Δήμο Αθηναίων, Λεωφόρος Συγγρού 103-105 και είναι εγγεγραμμένη στο μητρώο Ανωνύμων εταιριών του Υπουργείου Ανάπτυξης (Τομέας Εμπορίου, Διεύθυνση Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων και Αναλογιστικής), με αριθμό μητρώου 12840/05/Β/86/20. Η διάρκεια της Εταιρίας λήγει την 31.12.2089. Σύμφωνα με το άρθρο 4 του καταστατικού της, σκοπός της Εταιρίας είναι η ενέργεια στην Ελλάδα και το εξωτερικό όλων των ασφαλιστικών, αντασφαλιστικών και γενικότερα χρηματοοικονομικών εργασιών που επιτρέπονται σε ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες από το ισχύον κάθε φορά ελληνικό και κοινοτικό δίκαιο. Τις ως άνω εργασίες, στο μέτρο που αυτό επιτρέπεται από το ισχύον εκάστοτε δίκαιο, η Εταιρία μπορεί να ενεργεί και για λογαριασμό τρίτου ή σε συνεργασία ή κοινοπραξία με άλλα νομικά ή φυσικά πρόσωπα, οποιασδήποτε ιθαγένειας. Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ είναι μικτή ασφαλιστική εταιρία, δραστηριοποιείται δηλαδή τόσο στους κλάδους Ζωής όσο και στους κλάδους Γενικών Ασφαλειών.

4.2 Ιστορική αναδρομή

Η ίδρυση της Εθνικής Ασφαλιστικής πραγματοποιήθηκε σε μία στιγμή που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί αποτρεπτική για την ανάληψη μιας τόσο μεγαλόπνοης επιχειρηματικής πρωτοβουλίας. Οι απόπειρες για την δημιουργία ελληνικών ασφαλιστικών εταιριών μέχρι την περίοδο εκείνη είχαν αποτύχει και κυριαρχούσε ένα αίσθημα κλονισμού της εμπιστοσύνης του κοινού απέναντι σ' αυτές τις πρωτοβουλίες. Η ανάγκη για τη δημιουργία μιας μεγάλης ελληνικής ασφαλιστικής εταιρίας ήταν γεγονός, αλλά το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα έπρεπε να αναπτυχθεί μία τέτοια πρωτοβουλία ήταν αρνητικό. Παρ' όλα αυτά η Εθνική Ασφαλιστική

ιδρύθηκε και αντιμετώπισε την κατάσταση ανατρέποντας όλα τα δεδομένα της εποχής. Ο λόγος ίδρυσης της ασφαλιστικής αυτής εταιρίας ήταν η κάλυψη των τότε ασφαλιστικών αναγκών της ελληνικής κοινωνίας. Η Εθνική Τράπεζα ήταν η πρώτη που συνειδητοποίησε την έλλειψη μίας φερέγγυας, ελληνικής ασφαλιστικής επιχείρησης και ανέλαβε την πρωτοβουλία να την ιδρύσει.

Έτσι, στις 15 Ιουνίου 1981 η Εθνική Τράπεζα ιδρύει την Ανώνυμο Εταιρία Γενικών Ασφαλίσεων «Η ΕΘΝΙΚΗ». Στην ίδρυση της συντέλεσαν και άλλα κορυφαία τραπεζικά ιδρύματα της χώρας όπως η Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως, η προνομιούχος Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας, η Γενική Πιστωτική Τράπεζα της Ελλάδος και η Τράπεζα Βιομηχανικής Πίστεως. Το ιδρυτικό καταστατικό υπογράφουν ο Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας Παύλος Καλλιγιάς και προσωπικότητες της τραπεζικής και οικονομικής ζωής της χώρας, όπως ο Γεώργιος Αθηνογένης και ο Στέφανος Στρέιτ.

Έτσι λοιπόν η Εθνική Ασφαλιστική ξεκινά τη μακροχρόνια πορεία της έχοντας σαν όπλα:

- Τις σχέσεις της με το τραπεζικό σύστημα της χώρας
- Τους άρρηκτους δεσμούς της με το ελληνικό στοιχείο σε όλο τον κόσμο
- Την αναγνώριση της ανάγκης για υψηλή τεχνογνωσία
- Τη σύνδεση των επιχειρηματικών της στόχων με αυτούς του ελληνικού κράτους, αλλά και των αναγκών της ελληνικής κοινωνίας
- Και πάνω απ' όλα την εμπιστοσύνη στο ανθρώπινο δυναμικό που διέθετε

Η Εθνική Ασφαλιστική, από την ίδρυση της, αναπτύχθηκε με γρήγορους ρυθμούς καθώς ασκούσε όλους τους ασφαλιστικούς κλάδους και αναλάμβανε κάθε είδους ασφάλιση και αντασφάλιση στην Ελλάδα αλλά και σε πολλές άλλες πόλεις του εξωτερικού, όπου υπήρχε ελληνισμός όπως η Οδησσός, η Τένεδος, Αττάλεια, Βηρυτός, Αλεξανδρούπολη, Τύνιδα, Αλεξάνδρεια, Buenos Aires.

Ήταν η πρώτη εταιρία στον ελλαδικό χώρο που εκτός από τον Κλάδο Θαλάσσης και Πυρός προσπάθησε να εισάγει τη λειτουργία του Κλάδου Ζωής. Οι συνθήκες, όμως, για την ανάπτυξη των ασφαλειών ζωής δεν είχαν ωριμάσει εκείνη

την περίοδο στην Ελλάδα και έτσι αναγκάστηκε να σταματήσει τη λειτουργία του κλάδου αυτού για περίπου 50 χρόνια.

Το 1897 η κατάσταση της οικονομίας λόγω του πολέμου και των πολιτικών εξελίξεων τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, δεν άφησαν ανεπηρέαστη την Εθνική Ασφαλιστική. Έπειτα από Γενικές Συνελεύσεις των μετόχων αποφάσισε να σταματήσει τις εργασίες του εξωτερικού με εξαίρεση την Τουρκία και την Αίγυπτο στους Κλάδους Πυρός και Θαλάσσης. Από το 1907 παύει να ασκεί και τον Κλάδο Θαλάσσης, ο οποίος λόγω των γενικότερων συνθηκών ήταν ζημιογόνος και έτσι για μεγάλο χρονικό διάστημα ασκεί τον Κλάδο Πυρός.

Η Εθνική Ασφαλιστική έζησε όλους τους αγώνες του έθνους από το 1897 μέχρι και τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Γεγονότα που συντάραξαν την Ελλάδα, κατέστρεψαν επιχειρήσεις και διέλυσαν την ελληνική οικονομία δεν άφησαν ανεπηρέαστη την Εταιρία η οποία όμως κατάφερε να προσαρμοστεί στις εξελίξεις και να στηρίξει με κάθε μέσο τους αγώνες του έθνους, με ανυπολόγιστες θυσίες διότι η ανάπτυξη του θεσμού της ασφάλισης και η ικανοποίηση των ελληνικών ασφαλιστικών αναγκών συνιστούσαν και συνιστούν την έννοια του κέρδους για την Εθνική Ασφαλιστική.

Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι του 1912-1913 μείωσαν τις ασφαλιστικές εργασίες αλλά το τελικό αποτέλεσμα ήταν θετικό. Η Εταιρία μετά την απελευθέρωση των νέων χωρών έσπευσε και άνοιξε είτε καινούργια πρακτορεία είτε ενισχύοντας τα ήδη υπάρχοντα με αποτέλεσμα το μετοχικό κεφάλαιο να παραμείνει σταθερό και η ακίνητη περιουσία της να αυξανόταν αλματωδώς. Στη μεγάλη πυρκαγιά της Θεσσαλονίκης το 1917, η Εθνική κάλυψε άμεσα ζημιές 2.800.000 δρχ. Το 1922 το υποκατάστημα της εταιρίας στην Σμύρνη κατέβαλε πάνω από 8.000.000 δρχ. στους ασφαλισμένους πρωταγωνιστές της τραγωδίας της Μικρασιατικής Καταστροφής. Γύρω στο 1923 κατά τη περίοδο του μεσοπολέμου η Εθνική Ασφαλιστική διαθέτει μεγάλη οικονομική ευρωστία και καθοδηγεί τις εξελίξεις. Καταφέρνει να καθιερωθεί στη συνείδηση του ελληνικού λαού ως τη μεγαλύτερη αλλά και τη πιο αξιόπιστη εταιρία της Ελληνικής αγοράς. Οι ρυθμοί ανάπτυξης της συνεχίζουν να είναι γρήγοροι με αποτέλεσμα να καταφέρει να ενισχύσει τα αποθεματικά της, με την

αγορά χρεογράφων και ακινήτων. Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, συμμετέχει και πάλι στα μεγαλύτερα γεγονότα της εποχής καθώς είναι παρούσα στους σεισμούς της Κορίνθου το 1928 και στις μεγάλες καταστροφές που υπέστη οι επιχειρήσεις της Μακεδονίας και της Θράκης λόγω πυρκαγιών το 1933.

Στα δύσκολα χρόνια του 1940 η Εθνική Ασφαλιστική, δεν διστάζει να εκποιήσει τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να συντηρήσει το προσωπικό της, αλλά και να οργανώσει συσσίτια για τους αναξιοπαθούντες. Ο εορτασμός των 50 χρόνων όχι μόνο δεν στάθηκε δυνατός λόγω της κατοχής αλλά ένα από τα κυριότερα περιουσιακά της στοιχεία, το νεόκτιστο κτίριο της οδού Κοραή 4, επιτάχθηκε από τους Γερμανούς και υποχρέωσε την Εταιρία να φύγει από την έδρα της. Ο γερμανικές δυνάμεις κατοχής εγκατέστησαν στους πάνω ορόφους τα γραφεία της Kommandatur, ενώ χρησιμοποίησαν τα υπόγεια καταφύγια ,που είχε φτιάξει η Εθνική Ασφαλιστική προορισμένα για τους υπαλλήλους της εταιρίας σε περίπτωση πολέμου, σαν κρατητήρια για τους Έλληνες πολίτες.

Το καλοκαίρι του 1942, ο Λυκούργος Κανάρης οργανώνει συσσίτιο για τους εργαζομένους και τις οικογένειές τους στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Εξασφαλίζει έτσι μία μερίδα όσπρια την ημέρα για 120 στόματα και παράλληλα η Εθνική Ασφαλιστική βοηθάει, με όσα μέσα διαθέτει, στην επιβίωση των εξαθλιωμένων από την πείνα κατοίκων της πρωτεύουσας.

Η επίταξη του κτιρίου συνεχίζεται και μετά την απελευθέρωση, αυτήν την φορά από το αρχηγείο του Εθνικού Απελευθερωτικού Μετώπου – ΕΑΜ, στη συνέχεια από τις αγγλικές στρατιωτικές δυνάμεις και κατόπιν από τις Ηλεκτρικές Εταιρίες. Η Εταιρία, που από το 1941 είχε μεταφερθεί στο επί της Σοφοκλέους 6 Μέγαρο της Εθνικής Τράπεζας, δεν επέστρεψε ποτέ στην Κοραή.

Στην αρχή της δεκαετίας του '50 η ανοδική πορεία των εργασιών αντανakλά τις προσπάθειες ανασυγκρότησης της εταιρίας, παρά την επιδείνωση της διεθνούς και κατά συνέπεια ελληνικής οικονομίας. Οι ασφαλιστικές εργασίες της εταιρίας ασκούνταν στους Κλάδους Πυρός και Μεταφορών, Ζωής, Αυτοκινήτων, Εργατικών Ατυχημάτων, Αστικής Ευθύνης. Ταυτόχρονα ξεκίνησε τις εργασίες του ένας νέος

ασφαλιστικός Κλάδος, ο Κλάδος Χαλάζης, ο οποίο ενώ στην αρχή τα πήγαινε καλά, προς το τέλος της δεκαετίας του '50 παρουσίασε προβλήματα. Τα επόμενα χρόνια οι Κλάδοι Πυρός, Ζωής και Μεταφορών παρουσίασαν εξαιρετικά αποτελέσματα, σε αντίθεση με τους Κλάδους Εργατικών Ατυχημάτων και Γεωργικών Ασφαλίσεων, που πλήττονται από την ίδρυση του ΙΚΑ και του ΟΓΑ.

Το 1963 με Πρόεδρο τον Δημήτριο Χέλμη, Αντιπρόεδρο τον Γεώργιο Πεσμαζόγλου και Γενικό Διευθυντή τον Εμμανουήλ Χατζηανδρέου, η Εθνική Ασφαλιστική αποκτά ξανά ιδιόκτητο καλλιμάρμαρο Μέγαρο στις αρχές τη Καραγεώργη Σερβίας, σχεδιασμένο από τον διεθνή Έλληνα αρχιτέκτονα Ιάσονα Ρίζο.

Το 1964 θα ιδρύσει την Ανώνυμο Ελληνική Εταιρία Ασφαλίσεως Πλοίων και Αεροσκαφών με κεφάλαιο 500.000 λίρες Αγγλίας. Ενώ, την ίδια περίοδο εφαρμόζεται νέο οργανωτικό σχήμα και αρχίζει η μηχανογραφική οργάνωση της εταιρίας στα πρότυπα των μεγαλύτερων ασφαλιστικών οργανισμών της Ευρώπης.

Κατά την τριακονταετία 1970-2000, η Εθνική Ασφαλιστική δημιούργησε το μεγαλύτερο μηχανογραφικό κέντρο από το σύνολο των ασφαλιστικών εταιριών, επέκτεινε τις δραστηριότητές της σε όλους τους νομούς της χώρας με τη δημιουργία υποκαταστημάτων και ενίσχυσε την αποκέντρωσή της με τη δημιουργία μεγάλου αριθμού υποκαταστημάτων στην Αττική. Σε όλη αυτή την περίοδο κατείχε την πρώτη θέση από πλευράς συνολικών ασφαλίσεων στην ελληνική αγορά. Ενδεικτικά η παραγωγή ασφαλίσεων το έτος 1994 ανήλθε στα 59.384.000.000 δρχ.

Το 1978 σηματοδοτείται από την είσοδο της χώρα στην ΕΟΚ. Η Εθνική Ασφαλιστική, υπέρμαχος της ευρωπαϊκής ιδέας, υπερδιπλασιάζει τα ασφάλιστρα της στους Γενικούς Κλάδους και επιτυγχάνει αύξηση παραγωγής στον Κλάδο Ζωής. Το δίκτυο της εταιρίας αποτελείται από 46 Υποκαταστήματα και 317 πρακτορεία.

Το 1980 δραστηριοποιείται ο Κλάδος Ζωής της εταιρίας με τη δημιουργία του συστήματος Agency System και η ακίνητη περιουσία ενισχύεται σημαντικά με την αγορά αστικοβιομηχανικής γης και οικοπέδων καθώς και μέσω της ανοικοδόμησης παλαιότερων ακινήτων.

Το 1991, στην 100τή επέτειο από την ίδρυση της, η Εθνική Ασφαλιστική παρουσιάζει 26% αύξηση εσόδων και 91,06% των καθαρών κερδών. Η δυναμική της εταιρίας αυξάνεται συνεχώς και κορυφώνεται το 1997 με την ολοκλήρωση της συγχώνευση της με τις ΑΣΤΗΡ, ΕΤΕΒΑ και ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ, που την τοποθετεί στην ηγετική θέση της ασφαλιστικής αγοράς :

- 20% μερίδιο αγοράς
- 21δισ. Δραχμές Ίδια Κεφάλαια και Αποθεματικά
- 5.000 συνεργάτες
- 1.500.000 πελάτες

Έτσι ο όμιλος αυτός είναι πλέον ικανός να ανταποκριθεί στις ανάγκες της Ελληνικής Ασφαλιστικής αγοράς αλλά και να ανταγωνιστεί τις μεγαλύτερες ασφαλιστικές εταιρίες της Ευρώπης.

Στην επέτειο των 110 χρόνων από την ίδρυση της Εθνικής Ασφαλιστικής (2001) , ξεκινούν οι εκσκαφές στο οικόπεδο της λεωφόρου Συγγρού, προκειμένου να ανεγερθεί το νέο κτιριακό συγκρότημα που θα στεγάσει το σύνολο των λειτουργιών της. Ο στόχος της διοίκησης Καρατζά για στιβαρή παρουσία, θέα στην Ακρόπολη και διαμόρφωση του μικροκλίματος, υλοποιείται από τον βραβευμένο αρχιτέκτονα Mario Botta. Τα εγκαίνια πραγματοποιούνται στις 14 Ιουνίου του 2006 και η Εθνική Ασφαλιστική γιορτάζει πανηγυρικά τα 115 της χρόνια.

4.3 Η Εθνική Ασφαλιστική σήμερα

Από την ίδρυσή της μέχρι και σήμερα η Εθνική Ασφαλιστική, παραμένει πάντα πιστή στο όραμα και την αποστολή της να προσφέρει υπηρεσίες ποιότητας, μέσω σύγχρονων προϊόντων και διαδικασιών. Εδώ και 126 χρόνια, χαράσσει πορεία με οδηγούς της διαχρονικές αξίες όπως η αξιοπιστία, το ήθος, η εμπιστοσύνη, η ασφάλεια και η εμπειρία, αξίες που την ανέδειξαν και την καθιέρωσαν ως πρωταγωνιστή της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς. Εξακολουθεί να είναι

αδιάρρηκτα συνδεδεμένη με την ιστορία του τόπου μας, τους αγώνες και τις θυσίες, τις χαρές και τις δυσκολίες του Έλληνα και της Ελληνίδας.

Σήμερα, 126 χρόνια μετά, η Εθνική Ασφαλιστική παραμένει η ηγέτιδα δύναμη της ασφαλιστικής αγοράς της χώρας μας, με μερίδιο αγοράς 13,5% (για το έτος 2016), 1.200 εργαζόμενους, 2.128 ασφαλιστικούς συμβούλους, 1.469 συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία, 1.000.000 πελάτες και κερδοφορία (κέρδη προ φόρων του Ομίλου) που αγγίζει τα 58 εκατομμύρια ευρώ.

4.4 Δραστηριότητες

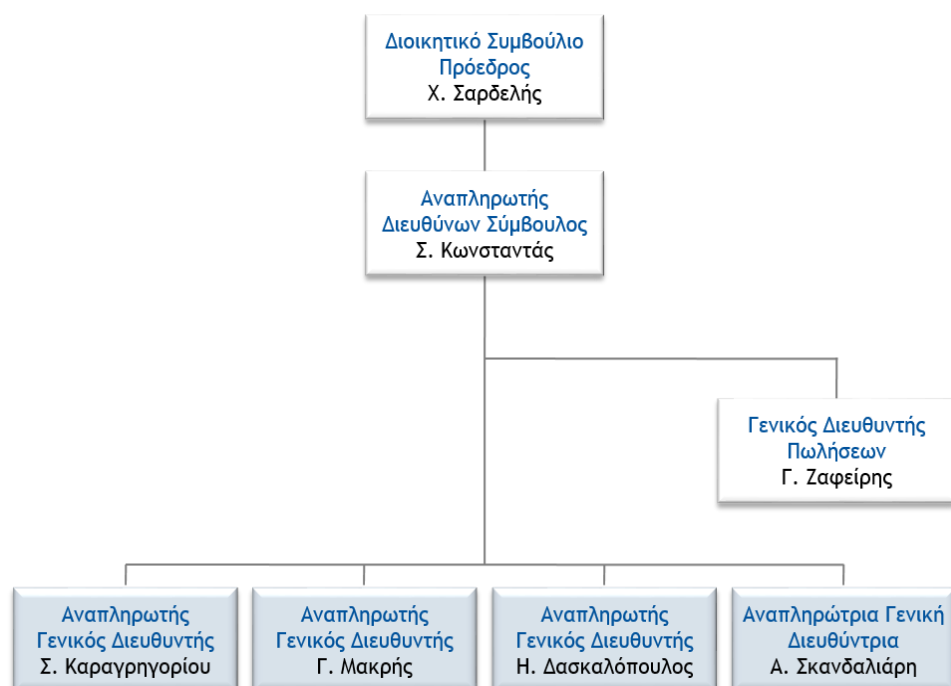
Κύριο αντικείμενο εργασιών της Εταιρίας είναι:

1. Η διενέργεια ασφαλίσεων κατά ζημιών κάθε είδους και παντός κινδύνου.
2. Η διενέργεια ασφαλίσεων ζωής, κάθε είδους και παντός κινδύνου.
3. Η διενέργεια αντασφαλίσεων κατά ζημιών και αντασφαλίσεων ζωής καθώς και η εκχώρησή τους.
4. Η διενέργεια διαχειρίσεως ή εκκαθαρίσεως χαρτοφυλακίων ασφαλιστηρίων συμβολαίων, ασφαλιστικών λογαριασμών ημεδαπών και αλλοδαπών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων, μεσιτών του Lloyds Λονδίνου, ασφαλιστικών και αλληλασφαλιστικών Ταμείων και αλληλασφαλιστικών Συνεταιρισμών.
5. Η ίδρυση Ανωνύμων Εταιριών ή/και χρηματοοικονομικών εργασιών, γενικά.
6. Η συμμετοχή σε επιχειρήσεις παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, γενικά.
7. Η συμμετοχή σε άλλες επιχειρήσεις, οποιασδήποτε νομικής μορφής που επιδιώκουν τους ίδιους ή παρεμφερείς σκοπούς.
8. Η ανάληψη της αντιπροσώπευσης ή πρακτόρευσης αλλοδαπών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων κάθε είδους, οργανισμών και οργανώσεων κ.λπ.
9. Κάθε σχετική με τους παραπάνω σκοπούς ή όχι εργασία ή δραστηριότητα.

4.5 Οργανόγραμμα

4.5.1 Όργανα διοίκησης

Όνοματεπώνυμο	Θέση στο Δ.Σ.	Ιδιότητα Μέλους
Σαρδελής Χριστόφορος του Βασιλείου	Πρόεδρος	Μη εκτελεστικό μέλος
Μυλωνάς Παύλος του Κωνσταντίνου	Α' Αντιπρόεδρος	Μη εκτελεστικό μέλος
Δασμάνογλου Παναγιώτης του Αναστασίου	Β' Αντιπρόεδρος	Μη εκτελεστικό μέλος

Κωνσταντάς Σταύρος του Σταματίου	Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος	Εκτελεστικό μέλος
---	------------------------------------	-------------------

Γεωργίου Παναγιώτης του Στυλιανού	Μέλος	Μη εκτελεστικό μέλος
--	-------	----------------------

Ζουρίδης Ιωάννης του Νικολάου	Μέλος	Μη εκτελεστικό μέλος
--	-------	----------------------

Μαστρόκαλος Βασίλειος του Γεράσιμου-Αναργύρου	Μέλος	Μη εκτελεστικό μέλος
--	-------	----------------------

Μήλιος Νικόλαος του Γεωργίου	Μέλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
---	-------	------------------------------------

Παλαιολόγος Τηλέμαχος του Ανδρέα	Μέλος	Μη εκτελεστικό μέλος
---	-------	----------------------

Πετσαλάκης Ιωάννης του Σταύρου	Μέλος	Μη εκτελεστικό μέλος
---	-------	----------------------

Φράγκος Νικόλαος του Ευστρατίου	Μέλος	Ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος
--	-------	------------------------------------

4.6 Συνδεδεμένες εταιρείες

ΟΝΟΜΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ	ΕΛΡΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ (%) ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Α.Ε.Ε.Γ.Α. «Η ΕΘΝΙΚΗ»	Ελλάδα	ΜΗΤΡΙΚΗ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ LTD	Κύπρος	89,09 %
ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ LTD	Κύπρος	89,08 %
SOCIETATE COMERCIALA GARANTA ASIGURARI SA	Ρουμανία	94,96 %
NATIONAL ΜΕΣΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ Α.Ε	Ελλάδα	95,00 %

Την 20η Ιανουαρίου 2017, σε συνέχεια της από 13 Ιανουαρίου 2017 απόφασης του Δ.Σ. της Μητρικής Εταιρίας, ολοκληρώθηκε η πώληση της θυγατρικής του Ομίλου “National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε”. αντί τιμήματος €1,2 εκατ. Η Μητρική Εταιρία είναι θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος Α.Ε. η οποία κατέχει το 100% των μετοχών.

Επιπλέον η Εταιρία συμμετέχει με 20% σε μεσιτική εταιρία στη Βουλγαρία η οποία παρουσίασε μικρή μείωση των κερδών προ φόρων από €0,6 εκατ. το 2015 σε €0,5 εκατ. το 2016. Να σημειωθεί ότι η μητρική εταιρία Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος («ΕΤΕ») υπέγραψε κατά την 30.12.2016 σύμβαση με τη Βελγική τράπεζα KBC για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της τράπεζας στη Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB), με τη δέσμευση να μεταφερθούν στην KBC και οι UBB Metlife Insurance Company AD και η UBB Insurance Broker AD. Η συναλλαγή αναμένεται να ολοκληρωθεί το Μάιο του 2017. Δεδομένων αυτών, η λογιστική αξία των εν λόγω συμμετοχών ύψους €1.074 χιλ. και €51 χιλ. αντίστοιχα σε επίπεδο Μητρικής Εταιρίας και €3.658 χιλ. και €146 χιλ. αντίστοιχα σε επίπεδο Ομίλου, εμφανίζεται στα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση.

4.6.1. Εθνική Ασφαλιστική Κύπρου

Η Εθνική Ασφαλιστική στην Κύπρο ασκεί τις εργασίες της μέσω της Εθνικής Ασφαλιστικής (Κύπρου) Λτδ και της Εθνικής Γενικών Ασφαλειών (Κύπρου) Λτδ, με έδρα στη Λευκωσία ενώ διαθέτει τα προϊόντα της στο κυπριακό κοινό μέσα από ένα συνεχώς αναπτυσσόμενο δίκτυο Ασφαλιστικών Συμβούλων και Αντιπροσώπων.

Σήμερα η εταιρία δραστηριοποιείται σε όλους τους κλάδους ασφάλισης, στα ιδιόκτητα γραφεία της, ενώ έχει στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό. Το δίκτυό της αποτελείται από 5 υποκαταστήματα, τα οποία βρίσκονται σε μεγάλες πόλεις της Κύπρου (Λευκωσία (2), Λεμεσό, Πάφος, Λάρνακα) και ενδυναμώθηκε το 2016 με αύξηση των ασφαλιστικών συμβούλων από 98 σε 104, ενώ τα συνεργαζόμενα ασφαλιστικά πρακτορεία παραμένουν 50.

Η κεφαλαιουχική της βάση επιτρέπει το σταθερό σχεδιασμό των μελλοντικών κινήσεων της Εταιρίας για μια αποτελεσματική και δυναμική αναπτυξιακή πορεία στην ασφαλιστική βιομηχανία της Κύπρου. Με Αποθεματικά σχεδόν 37.000.000€, Ίδια Κεφάλαια που ξεπερνούν τα 13.520.000€ και Σύνολο Ενεργητικού που ξεπερνά τα 51.000.000€, αποδεικνύει τη σοβαρότητα και το κύρος της, εξυπηρετεί πέραν των 30.000 πελατών και ακολουθεί μια σταθερά ανοδική πορεία.

4.6.1.1. Εθνική Ασφαλιστική Λτδ (Εταιρία Ζωής)

Η εταιρία ιδρύθηκε το 2000 με έδρα τη Κύπρο και στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία στη διεύθυνση Ιφιγένειας 7, 2007 Στρόβολος, Λευκωσία. Η ιδρυτική της πράξη καταχωρήθηκε στο περί εταιριών νόμο στο κεφ. 113 και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών με αριθμό Α.Ε. 109043. Δραστηριοποιείται από 01.01.2001 στο Τομέα των ασφαλιστικών εργασιών κλάδου Ζωής και συναφείς ασφαλιστικές εργασίες. Μέσω της θυγατρικής της "ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ", της οποίας κατέχει το 99,99% δραστηριοποιείται και στις γενικές ασφαλίσεις.

4.6.1.2. Εθνική Γενικών Ασφαλειών Λτδ

Η Εταιρία ιδρύθηκε το 2000 με έδρα τη Κύπρο και στεγάζεται σε ιδιόκτητα γραφεία στη διεύθυνση Ιφιγένειας 7, 2007 Στρόβολος, Λευκωσία. Η ιδρυτική της Πράξη καταχωρήθηκε στον Περί Εταιριών Νόμο, στο κεφ. 113 και είναι εγγεγραμμένη στο Μητρώο Ανώνυμων Εταιριών με αρ. Α.Ε. 109044. Δραστηριοποιείται αναπτύσσοντας από 01.01.2001, τις Γενικές Ασφαλίσεις των Κλάδων Αυτοκινήτων, Πυρός, Μεταφορών, Αστικής Ευθύνης Εργοδότη, Προσωπικών Ατυχημάτων, κλπ. Το δίκτυο πωλήσεων αποτελείται από 70 Ασφαλιστές σε 8 Γραφεία Πωλήσεων και 50 Πράκτορες και εκτείνεται στις μεγάλες πόλεις της Κύπρου: Λευκωσία, Λεμεσό, Λάρνακα, Παραλίμνι και Πάφο.

4.6.2. Garanta S.A. (Ρουμανία)

Η εταιρία ιδρύθηκε το 1997 με την επωνυμία S.C. GARANTA ASIGURARI S.A. σύμφωνα με τις προβλέψεις των νόμων 31/1990 και 47/1991 περί ασφαλιστικών εταιριών του Ρουμανικού δικαίου και καταχωρήθηκε στο εμπορικό μητρώο του Βουκουρεστίου με αριθμό μητρώου J/40/7688/1997 και προβλέπεται αόριστη διάρκεια. Έχει έδρα το Βουκουρέστι της Ρουμανίας, σε ιδιόκτητες κτιριακές

εγκαταστάσεις. Η εταιρία δραστηριοποιείται στον τομέα των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών εργασιών από τον Μάρτιο του 1998. Σήμερα έχει οργανωθεί πλήρως, με ιδιόκτητα γραφεία που βρίσκονται στην πιο κεντρική περιοχή του Βουκουρεστίου, και έχει στελεχωθεί με έμπειρο προσωπικό. Το δίκτυό της αποτελείται από 11 καταστήματα, τα οποία βρίσκονται σε μεγάλες πόλεις της Ρουμανίας και περιλαμβάνει 356 πωλητές, ενώ ασφαλιστικά της προϊόντα πωλούνται μέσω του τραπεζικού δικτύου της Banca Romaneasca (θυγατρικής του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας), της BankPost, της Piraeus Banc Romania και της Romextera.

4.6.3. National Μεσιτική Ασφαλίσεων Α.Ε

Η National Insurance Brokers SA είναι ειδικός μεσίτης ασφάλισης θαλάσσιων και αεροπορικών μεταφορών. Η εταιρία ιδρύθηκε το 1962 από τον Πάνο Καραμανό, βετεράνο ασφαλιστή την εποχή εκείνη, από την Αίγυπτο όπου ήταν ο διευθύνων σύμβουλος της γαλλικής ασφαλιστικής εταιρείας, του υποκαταστήματος της UAP, Port Said. Η διαπραγμάτευση με την επωνυμία PP Caramanos Co. Ltd. μεσιτικές δραστηριότητες αρχικά επικεντρώθηκε στον μη ναυτικό τομέα, αλλά γρήγορα επεκτάθηκε στην ταχέως αναπτυσσόμενη ναυτιλιακή αγορά. Ο ίδιος καθιερώθηκε μεταξύ των κορυφαίων ασφαλιστικών εταιρειών θαλάσσιας ασφάλισης στην Ελλάδα.

Ο George Caramanos, ο σημερινός διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, προσχώρησε στην εταιρεία το 1979. Ήταν στις αρχές της δεκαετίας του 90 όταν, μετά από μια αποφασισμένη απόφαση για μια στρατηγική «εκτός των συνόρων», αγοράστηκε μερίδιο 30% από τον μεσίτη Lloyd's Hogg Insurance Brokers, ιδρύοντας την εταιρεία ως τον μοναδικό Έλληνα μεσίτη με μια μεσιτική ομάδα Lloyd's Σε καθεστώς μειοψηφικής συμμετοχής. Ως αποτέλεσμα της υψηλής εκτίμησης και εμπιστοσύνης στην επαγγελματική προσέγγιση της επιχειρηματικής του συμπεριφοράς, ανατέθηκε στην αναθέτουσα αρχή το χαρτοφυλάκιο γιου από μια μεγάλη βρετανική ασφαλιστική εταιρεία, Groves, John & Westrup. Το 2001, η εταιρία PP Caramanos & Son Co. Ltd. αποκτήθηκε από την ασφαλιστική ομάδα της δεύτερης μεγαλύτερης τράπεζας της Ελλάδας, του Ομίλου Alpha Bank. Ως θυγατρική

της Alpha Insurance Co, η εταιρεία μετονομάστηκε σε «Alpha Insurance Brokers ΑΕ».

Το 2005, η εταιρεία εξαγοράστηκε κατά 95% από τη μεγαλύτερη ασφαλιστική εταιρεία της χώρας, την Εθνική Ασφαλιστική Εταιρεία, θυγατρική της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Του παλαιότερου και μεγαλύτερου τραπεζικού ομίλου της Ελλάδας. Στη συνέχεια μετονομάστηκε σε «National Insurance Brokers SA».

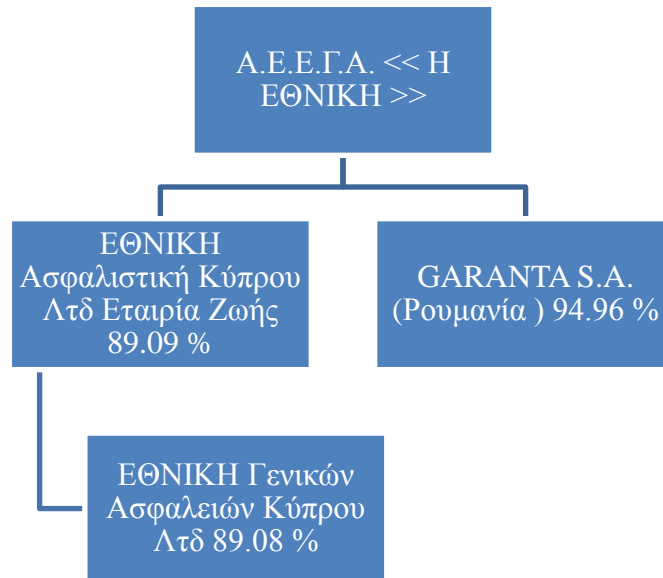
Να σημειωθεί ότι την 13η Ιανουαρίου 2017, το Διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε την πώληση αυτής της θυγατρικής της εταιρίας, η οποία ολοκληρώθηκε στις 20/01/2017. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία αναγνώρισαν απομείωση ύψους €1,5 εκατ. και €1,4 εκατ. στην υπεραξία και στις επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις αντίστοιχα. Η λογιστική αξία της εν λόγω συμμετοχής τόσο στον Όμιλο όσο και στην Μητρική, κατά την 31.12.2016 ανερχόταν σε €1,2 εκατ., ίση με την τιμή πώλησης της εταιρίας.

4.7 Οργανωτική δομή Ομίλου

Στο παρακάτω διάγραμμα παρουσιάζεται η οργανωτική δομή του Ομίλου της ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ την 31 Δεκεμβρίου 2016 :

Η Εταιρία, όπως φαίνεται και στο διάγραμμα, έχει άμεση συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιο πέντε εταιριών και έμμεση συμμετοχή στην εταιρία «ΕΘΝΙΚΗ ΓΕΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ Λτδ».

4.8 Οικονομικά Στοιχεία

4.8.1. Ετήσια Οικονομική Έκθεση 2016

Για την Εθνική Ασφαλιστική, το 2016 αποτέλεσε μια χρονιά ορόσημο στην αδιάλειπτη παρουσία της στην Ελληνική Ασφαλιστική Αγορά. Συνεχίζοντας μια επιτυχημένη πορεία ετών και παρά τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες, η Εθνική Ασφαλιστική παραμένει ισχυρή και εύρωστη, ισχυροποιεί και εδραιώνει την ηγετική της θέση, αποτελώντας σημείο αναφοράς και αξιοπιστίας τόσο για τους ασφαλισμένους της όσο και για το σύνολο της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς. Πιο συγκεκριμένα, η Εθνική Ασφαλιστική, διατήρησε υψηλά επίπεδα κερδοφορίας και παραγωγικών αποτελεσμάτων, παρουσιάζοντας για το έτος 2016 κέρδη προ φόρων ύψους 57,7 εκατ. ευρώ, ενώ η συνολική παραγωγή διαμορφώθηκε σε 577,7 εκατ. ευρώ. Ομοίως, τα κέρδη προ φόρων του Ομίλου για το 2016 ανήλθαν σε €57,8 εκατ. έναντι €78,2 εκατ. το 2015.

4.8.1.1. Κλάδος Ζωής

Η Εταιρία κατά το 2016 παρουσίασε κέρδη προ φόρων ύψους 57,7 εκατ. ευρώ έναντι 76,7 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2015. Η μείωση των κερδών προ φόρων αποδίδεται κυρίως στο σχηματισμό αυξημένων τεχνικών αποθεμάτων για τον Κλάδο Ζωής και στα μειωμένα έσοδα επενδύσεων. Συγκεκριμένα,

- τα τεχνικά αποθέματα επάρκειας του Κλάδου Ζωής αυξήθηκαν κατά 45,4 εκατ. ευρώ κατά το 2016, ως αποτέλεσμα μιας πιο συντηρητικής προσέγγισης λόγω των απαιτήσεων του νέου εποπτικού πλαισίου (Solvency II), στοχεύοντας στη βέλτιστη θωράκιση της Εταιρίας έναντι χρηματοοικονομικών και μη κινδύνων, καθώς και στην περαιτέρω ενίσχυση της αξιοπιστίας της έναντι των ασφαλισμένων της.
- Επιπλέον, η επίτευξη παραγωγικής κερδοφορίας το 2016 σε συνδυασμό με την συντονισμένη και εντατική προσπάθεια της Διοίκησης, συνετέλεσαν στην περαιτέρω ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων της Εταιρίας.

Τα αποτελέσματα προ φόρων του Κλάδου Ζωής του Ομίλου, ανήλθαν σε ζημιές (€36,6) εκατ. το 2016, έναντι κερδών €38,3 εκατ. το 2015. Η μείωση αυτή αποδίδεται κυρίως στην αλλαγή της μεθοδολογίας προσδιορισμού της καμπύλης προεξόφλησης αποθεμάτων της Μητρικής, ώστε να λαμβάνει υπόψη τις αποδόσεις και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του μέσου χαρτοφυλακίου επενδύσεων της αγοράς.

Αναλυτικότερα σε ότι αφορά την Μητρική :

- τα ακαθάριστα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ατομικών Ζωής, συμπεριλαμβανομένων των συμβολαίων unit linked, αυξήθηκαν κατά 24,7% σε σχέση με το 2015, ανερχόμενα σε €298,5 εκατ. το 2016,
- ενώ μειωμένη είναι η παραγωγή του Κλάδου Ομαδικών Ζωής (μη συμπεριλαμβανομένων των επενδυτικών συμβολαίων DAF & Εθνική Εφάπαξ) κατά

8,4% σε €54,6 εκατ., κυρίως λόγω των προϊόντων Ζωής επί στεγαστικών δανείων και Προστασίας πληρωμών.

➤ Η συνολική παραγωγή Bancassurance Κλάδου Ζωής για το 2016 ανήλθε σε €90,7 εκατ. έναντι €41,6 εκατ. για το 2015, παρουσιάζοντας αύξηση 118,2%, που οφείλεται κυρίως στο νέο προϊόν εφάπαξ ασφαλιστρού «Εθνική Εφάπαξ +», το οποίο περιλαμβάνει εγγυημένη απόδοση και ασφάλεια ζωής, σημειώνοντας σημαντική παραγωγή στο δεύτερο εξάμηνο του 2016, ύψους €55,2 εκατ.

➤ Η παραγωγή του προϊόντος DAF ανήλθε σε €41,9 εκατ. έναντι €22,9 εκατ. για το 2015, ενώ για το προϊόν «Εθνική Εφάπαξ» δεν σημειώθηκε παραγωγή καθώς υπήρξε παύση της διάθεσης του συγκεκριμένου προϊόντος μετά την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στα τέλη Ιουνίου 2015, ενώ είχε προλάβει να σημειώσει παραγωγή μέσα στο πρώτο εξάμηνο του 2015 ύψους €91,4 εκατ.

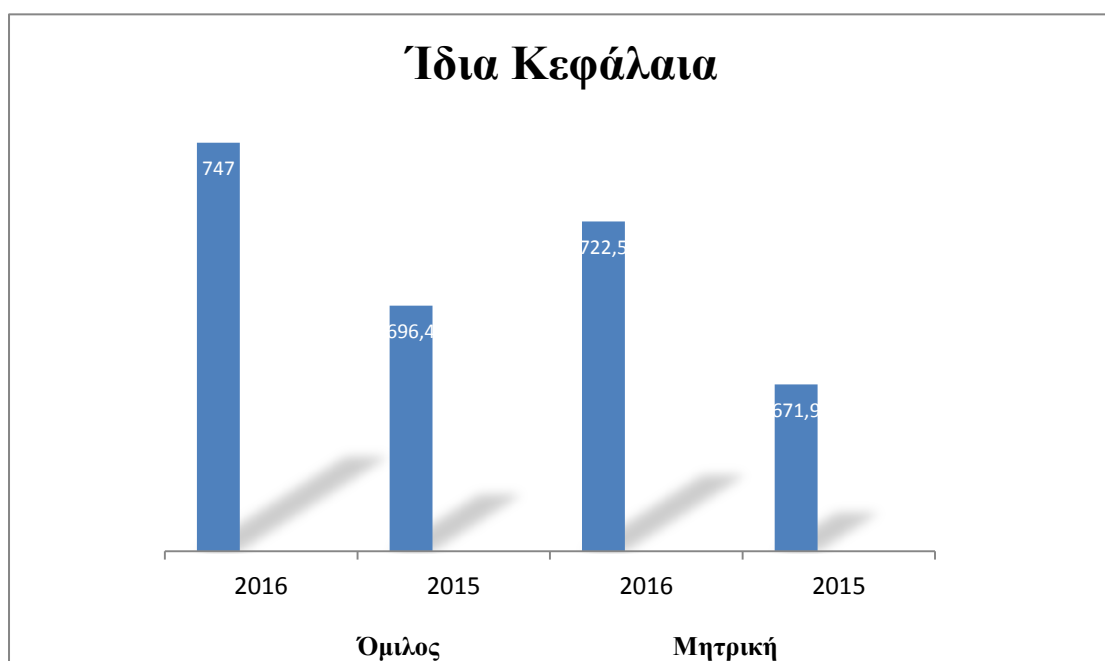
4.8.1.2. Γενικές Ασφαλίσεις

➤ Κατά το 2016 συνεχίστηκε η κερδοφορία στους κλάδους των Γενικών Ασφαλίσεων, με τα κέρδη προ φόρων της Μητρικής Εταιρίας να ανέρχονται σε €93,6 εκατ. το 2016 έναντι €53,2 εκατ. το 2015, αύξηση η οποία οφείλεται κυρίως στην διακοπή της σύμβασης LPT με όφελος €42,0 εκατ. Το τεχνικό αποτέλεσμα των Γενικών κλάδων, στο οποίο δε λαμβάνονται υπόψη τα έσοδα επενδύσεων, τα λοιπά έσοδα και τα λειτουργικά έξοδα, ήταν σημαντικά αυξημένο σε €131,9 εκατ. το 2016 έναντι €91,8 εκατ. το 2015. Συγκεκριμένα, τα κέρδη προ φόρων του κλάδου αυτοκινήτων ανήλθαν σε €74,6 εκατ. έναντι €26,4 εκατ. το 2015. Ο δείκτης ζημιών της ίδιας κράτησης (loss ratio), μη συμπεριλαμβανομένων των προαναφερόμενων κονδυλίων, μειώθηκε στο 24,6% έναντι 39,3% το 2015 λόγω ευνοϊκής εξέλιξης ζημιών παλαιότερων ετών. Μείωση των κερδών προ φόρων παρατηρείται στους Κλάδους Πυρός και Απώλειας Κερδών, τα οποία ανήλθαν σε €22,3 εκατ. έναντι €27,5 εκατ. το 2015. Στους Λοιπούς Γενικούς Κλάδους, το αποτέλεσμα προ φόρων ανήλθε σε ζημιά (€3,4) εκατ. έναντι ζημιάς (€0,7) εκατ. το 2015.

4.8.1.3. Ίδια Κεφάλαια

Επιπλέον, η επίτευξη παραγωγικής κερδοφορίας το 2016 σε συνδυασμό με την συντονισμένη και εντατική προσπάθεια της Διοίκησης, συνετέλεσαν στην περαιτέρω ενίσχυση των εποπτικών κεφαλαίων της Εταιρίας. Συγκεκριμένα, τα ίδια κεφάλαια του Ομίλου αυξήθηκαν κατά €50,6 εκατ. κατά την 31.12.2016 σε σχέση με 31.12.2015, διαμορφούμενα σε €747 εκατ. Η εν λόγω αύξηση οφείλεται σε κέρδη μετά φόρων ύψους €43,1 εκατ. πλέον κερδών από αποτίμηση (μετά φόρων) του διαθέσιμου προς πώληση χαρτοφυλακίου ύψους €10,4 εκατ., που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση μείον €2,9 εκατ. (μετά φόρων) από την αύξηση της υποχρέωσης από προγράμματα καθορισμένων παροχών και λοιπών κινήσεων που αναγνωρίστηκαν απευθείας στην καθαρή θέση.

Η θετική πορεία των κερδών τόσο της Μητρικής όσο και του Ομίλου είχε ως αποτέλεσμα να παρουσιάσουν πλεόνασμα κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας υπό το νέο εποπτικό πλαίσιο της Φερεγγυότητας ΙΙ, για κάθε περίοδο αναφοράς από την πρώτη ημέρα εφαρμογής, με τη χρήση μεταβατικών μέτρων, με το δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας να διαμορφώνεται κατά την 31.12.2016 σε

169% σε επίπεδο Μητρικής και σε 163% σε επίπεδο Ομίλου.

4.8.1.4. Συνδεδεμένες εταιρίες

Τα συνολικά κέρδη των θυγατρικών και συγγενών εταιριών προ φόρων ανήλθαν το 2016 σε €4,6 εκατ. έναντι €6,2 εκατ. για το 2015. Πιο συγκεκριμένα :

➤ Τα κέρδη προ φόρων της θυγατρικής εταιρίας GARANTA S.A. ανήλθαν σε €0,4 εκατ. έναντι €0,8 εκατ. το 2015.

➤ Τα κέρδη προ φόρων της θυγατρικής της Εθνικής Ασφαλιστικής Κύπρου ανήλθαν σε €0,2 εκατ., στα ίδια επίπεδα με το 2015.

➤ Η θυγατρική εταιρία National Μεσιτική Ασφαλίσεων, η οποία δραστηριοποιείται στη ναυτιλιακή ασφαλιστική μεσιτεία, πραγματοποίησε κέρδη προ φόρων ύψους €0,3 εκατ. το 2016 έναντι €0,4 εκατ. το 2015. Να σημειωθεί ότι την 13η Ιανουαρίου 2017, το Διοικητικό συμβούλιο αποφάσισε την πώληση αυτής της θυγατρικής της εταιρίας, η οποία ολοκληρώθηκε στις 20/01/2017. Ο Όμιλος και η Μητρική Εταιρία αναγνώρισαν απομείωση ύψους €1,5 εκατ. και €1,4 εκατ. στην υπεραξία και στις επενδύσεις σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις αντίστοιχα. Η λογιστική αξία της εν λόγω συμμετοχής τόσο στον Όμιλο όσο και στην Μητρική, κατά την 31.12.2016 ανερχόταν σε €1,2 εκατ., ίση με την τιμή πώλησης της εταιρίας.

➤ Η θυγατρική εταιρία AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε. τελεί υπό εκκαθάριση από την 26 Ιουνίου 2010, βάσει της από 25 Νοεμβρίου 2009 απόφασης των Διοικητικών Συμβουλίων της AUDATEX ΕΛΛΑΣ Α.Ε. και της AUDATEX GmbH, όπου αποφασίσθηκε από κοινού ο τερματισμός της μεταξύ τους σύμβασης άδειας αποκλειστικής χρήσης λογισμικού. Για την ολοκλήρωση της διαδικασίας εκκαθάρισεως της εταιρίας απομένει να ρευστοποιηθεί η ακίνητη περιουσία της. Το 2016 τα αποτελέσματα προ φόρων ανήλθαν σε ζημιά (€0,2 εκατ.), στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2015.

➤ Τα κέρδη προ φόρων της UBB Metlife Insurance Company AD στη Βουλγαρία, στην οποία η Εταιρία συμμετέχει με 30%, ανήλθαν σε €3,3 εκατ. το 2016 έναντι €4,3 εκατ. το 2015.

➤ Επιπλέον η Εταιρία συμμετέχει με 20% σε μεσιτική εταιρία στη Βουλγαρία η οποία παρουσίασε μικρή μείωση των κερδών προ φόρων από €0,6 εκατ. το 2015 σε €0,5 εκατ. το 2016.

Υπέρβαση του στόχου κερδοφορίας της κατέγραψε το Α' εξάμηνο του 2017 η Εθνική Ασφαλιστική με τα κέρδη προ φόρων να ανέρχονται σε €47,8 εκ., αυξημένα κατ'53,0 % συγκριτικά με το Α' εξάμηνο του 2016 (€31,2 εκ.).

Σημαντική συμβολή στην αύξηση της κερδοφορίας είχε η μεταβίβαση στη United Bulgarian Bank (“UBB”) των συμμετοχών της Εταιρίας στη Βουλγαρία, UBB Metlife Insurance Company AD και UBB Insurance Broker AD, στο πλαίσιο της πώλησης από την Εθνική Τράπεζα της συμμετοχής της στην UBB προς τη βελγική τράπεζα KBC. Τα κέρδη προ φόρων από τη μεταβίβαση των ως άνω συμμετοχών ανήλθαν σε €9,4εκ., επιβεβαιώνοντας την ικανότητα της Εταιρίας να ασκεί κερδοφόρες διεθνείς δραστηριότητες.

Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρίας, χωρίς να ληφθεί υπόψη το παραπάνω όφελος, ανήλθαν σε €38,4εκ., αυξημένα τόσο σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2016, όσο και σε σχέση με το στόχο των €37,1 εκ., εκ του επιχειρησιακού σχεδίου της.

Η συνεχιζόμενη υγιής κερδοφορία, σε συνδυασμό με τις θετικές αποτιμήσεις του χαρτοφυλακίου ομολόγων της Εταιρίας και ειδικά των ομολόγων εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου, συνέβαλαν στη θεαματική βελτίωση του δείκτη κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας, ο οποίος κατά την 30.06.2017 ανήλθε σε 208% (31.12.2016 : 170%). Χωρίς τη χρήση των μεταβατικών μέτρων και προσαρμογής λόγω μεταβλητότητας, ο δείκτης κεφαλαιακής απαίτησης φερεγγυότητας ανήλθε σε 128% (31.12.2016:86%).

Επιπλέον της αύξησης της κερδοφορίας και της περαιτέρω ενίσχυσης της κεφαλαιακής βάσης της (Φερεγγυότητα II), η Εταιρία κατά το Α' εξάμηνο του 2017 σημείωσε και άνοδο κατά 15,6% της παραγωγής, η οποία συνολικά ανήλθε σε €306,5 εκ. (Α' εξάμηνο 2016: €265,2εκ.).

Ειδικότερα,

- Τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Ζωής αυξήθηκαν κατά 30,0% σε €223,4 εκ. (Α' εξάμηνο 2016: €171,9 εκ.), ενισχυμένα κυρίως λόγω του νέου προϊόντος Ζωής εφάπαξ ασφαλιστρού «Εθνική Εφάπαξ+» αλλά και των επιτυχημένων ενεργειών των δικτύων πρόσκτησης εργασιών της Εταιρίας.
- Τα εγγεγραμμένα ασφάλιστρα του Κλάδου Γενικών Ασφαλίσεων κατά το Α' εξάμηνο του 2017 ανήλθαν σε €83,1 εκ. (Α' εξάμηνο 2016: €93,3 εκ.), με τη μείωση κατά 10,9% να αποδίδεται στη μείωση του μέσου ασφαλιστρού κυρίως των κλάδων Αυτοκινήτου και Γενικής Αστικής Ευθύνης,

Οι θετικές επιδόσεις καταδεικνύουν την προσήλωση του προσωπικού και των συνεργατών της Εταιρίας στη διαρκή παροχή βελτιώσεων υπηρεσιών στους ασφαλισμένους και στην επίτευξη των στόχων του επιχειρηματικού σχεδίου, η οποία παραμένει ανεπηρέαστη και ανεξάρτητη από τις διαδικασίες αλλαγής του βασικού μετόχου της Εταιρίας.

4.9. Πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής

Ο Ιούνιος, εκ των πραγμάτων, είναι ο μήνας που “σημαδεύει” την ιστορία και την πορεία της Εθνικής Ασφαλιστικής. Ιδρύθηκε στις 15 Ιουνίου του 1891, με κύριο μέτοχο την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος και με τη συμμετοχή των: Τράπεζα Κωνσταντινουπόλεως, Προνομιούχο Τράπεζα Ηπειροθεσσαλίας, Γενική Πιστωτική Τράπεζα Ελλάδος και Τράπεζα Βιομηχανικής Πίστewος.

Διένυσε μια πορεία 125 ετών, διαδραματίζοντας πρωταγωνιστικό ρόλο στα ασφαλιστικά δρώμενα της χώρας μας, ανήκουσα κατά ποσοστό 100% στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, και στις 29 Ιουνίου 2017 ανακοινώθηκε επίσημα η πώληση της στην EXIN Financial Services Holding B.V.

Στις 28 Μαρτίου 2018, καταληκτική ημερομηνία, από την πλευρά της EXIN, εκπλήρωσης αναβλητικών αιρέσεων όπως αυτές αναφέρονται στη Σύμβαση Αγοράς και Πώλησης μεταξύ της ΕΤΕ και της EXIN, η ΕΤΕ έλαβε γνώση ότι οι ανωτέρω δεν πληρούνται και ως εκ τούτου, αποφάσισε να τερματίσει τη Σύμβαση Αγοράς και Πώλησης.

Τον τερματισμό της σύμβασης αγοράς και πώλησης της Εθνικής Ασφαλιστικής στο σχήμα Exin/Calamos ανακοίνωσε η Εθνική Τράπεζα. Όπως αναφέρει σε σχετική ανακοίνωση, «στις 29 Ιουνίου 2017, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε. ανακοίνωσε την πώληση του 75% του μετοχικού κεφαλαίου της Ανώνυμης Ελληνικής Εταιρείας Γενικών Ασφαλίσεων «η ΕΘΝΙΚΗ» στην EXIN Financial Services Holdings B.V., υπό την αίρεση, μεταξύ άλλων, εκπλήρωσης ορισμένων προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων και των εγκρίσεων από την αρμόδια Επιτροπή Ανταγωνισμού και την Τράπεζα της Ελλάδος.

Στην παρουσίαση προς τους αναλυτές, η διοίκηση της Εθνικής υπογράμμισε ότι η Εθνική Ασφαλιστική είναι σε πολύ καλή κατάσταση και ότι η ΕΤΕ «θα εξετάσει τις πιθανές επιλογές με βάση και τη βελτίωση του λειτουργικού περιβάλλοντος, αλλά και τη βελτίωση της αξίας της εταιρείας».

Το ενδιαφέρον πλέον στρέφεται στις διαπραγματεύσεις με τη Fosun που ήταν ο δεύτερος επικρατέστερος διεκδικητής στο πλαίσιο του διαγωνισμού διεκδικώντας το 75% της Εθνικής Ασφαλιστικής με συνολικό τίμημα ύψους 620-650 εκατ. ,καθώς το 25% των μετοχών της Εθνικής Ασφαλιστικής θα διατηρήσει η ΕΤΕ. Η βελτίωση των αποτελεσμάτων που σημείωσε η Εθνική Ασφαλιστική το 2017, καταγράφοντας άνοδο των κερδών πριν από φόρους κατά 23,5% – στα 71,6 εκατ. ευρώ σε ενοποιημένη βάση, ανοίγει τον δρόμο για την επαναδιαπραγμάτευση του τιμήματος. Σημαντικό στοιχείο που ενισχύει τη διαπραγματευτική θέση της Εθνικής Τράπεζας ως πωλητή στην προσπάθεια βελτίωσης του τιμήματος, είναι η αύξηση των πωλήσεων που επιτεύχθηκε μέσω του τραπεζικού δικτύου, δηλαδή οι πωλήσεις bancassurance.

Εν τω μεταξύ, το ενδιαφέρον της για την Εθνική Ασφαλιστική επαναδιατύπωσε η κινεζική Fosun. Τον δρόμο για την επίσημη έναρξη των διαπραγματεύσεων, για την πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής, σηματοδοτεί η

εκπνοή της προθεσμίας που είχε στη διάθεσή της η Exim για την ολοκλήρωση της συναλλαγής εξαγοράς της εταιρείας.

4.10. Αιτία Πώλησης

Η επίσημη δικαιολογία για την πώληση της Εθνικής Ασφαλιστικής είναι πως αποτελεί δέσμευση της Εθνικής Τράπεζας ως αντάλλαγμα για την ενίσχυση ρευστότητας που έλαβε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Το σκεπτικό βασίζεται στους όρους ίσου ανταγωνισμού. Δηλαδή, όποια τράπεζα έλαβε δάνειο για να καλύψει τις ανάγκες ρευστότητας που προέκυψαν λόγω της οικονομικής κρίσης που έχει προκαλέσει το ζήτημα του ελληνικού χρέους, θα πρέπει να μειώσει τις δραστηριότητές της ώστε να μην βρεθεί σε ευνοϊκότερη θέση σε σχέση με κάποια άλλη τράπεζα που δεν έλαβε ενίσχυση. Ανεξαρτήτως αν το δάνειο έχει εξοφληθεί πια ή όχι. Στο πλαίσιο αυτών των υποχρεώσεων η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος προχώρησε στην πώληση θυγατρικών εταιριών της στο εξωτερικό και στην πώληση της μεγαλύτερης και αρχαιότερης ασφαλιστικής εταιρίας της χώρας. Η αλήθεια είναι πάντως πως η κρίση ρευστότητας της Ε.Τ.Ε. και οι οικονομικές και πολιτικές συγκυρίες της χώρας επέσπευσαν τη διαδικασία της πώλησης και επηρέασαν ίσως και το τίμημα.

4.11. Όραμα Εθνικής Ασφαλιστικής

- Να προσφέρει στους ασφαλισμένους υπηρεσίες ποιότητας, μέσω σύγχρονων προϊόντων και διαδικασιών.
- Να αναπτύσσεται με ρυθμούς μεγαλύτερους από αυτούς της αγοράς, ώστε να εδραιώσει την κορυφαία θέση της και να διευρύνει το μερίδιο αγοράς.
- Να αυξάνει τη λειτουργική της κερδοφορία ώστε να προσθέτει αξία στους μετόχους της

- Να λειτουργεί με γνώμονα την αξιοπιστία, την κοινωνική ευθύνη και το ήθος, σεβόμενη τα 126 χρόνια της ιστορίας της.
- Να έχει ισχυρή κεφαλαιακή θέση.

Η Εθνική Ασφαλιστική συνέχισε και το 2017, την δυναμική αναπτυξιακή της πορεία, επιτυγχάνοντας αύξηση κερδοφορίας, συνολικής παραγωγής αλλά και υπερκάλυψη του δείκτη φερεγγυότητας. Αποτελέσματα που αποτελούν το επιστέγασμα της συστηματικής προσπάθειας και των επιτυχημένων συνεργειών που κατέβαλε το παραγωγικό δίκτυο, οι συνεργάτες και το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίοι μέσα στις δύσκολες γενικότερα οικονομικές συνθήκες υποστηρίζουν το διαρκή στόχο της Εταιρίας για ολοκληρωμένη φροντίδα των ασφαλισμένων της με τη συνεχή προσφορά καινοτόμων και ευέλικτων προϊόντων και υπηρεσιών.

Ο ανθρωποκεντρικός προσανατολισμός της εγγυάται κάθε πτυχή της δράσης της Εθνικής Ασφαλιστικής, η οποία παραμένει διαχρονικά ενεργό μέλος και αρωγός του κοινωνικού συνόλου.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

Νεκτάριος, Μ. (2003). *Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση*
Εκδόσεις: Forum.

Vaughan, E. J., & Vaughan, T. M. (2003). *Fundamentals of Risk and Insurance (9th Edition εκδ.)*.
United States of America: John Wiley & Sons Inc.

Ανοιχτή Επικοινωνία (Δεκέμβριος 2017). Περιοδική έκδοση της Εθνικής Ασφαλιστικής, Τεύχος 19^ο.

ΠΗΓΕΣ:

<https://www.ethnikiprotect.gr/termsAndConditionsForLife>

<https://www.insurancedaily.gr/%CE%B7-%CE%B9%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%AF%CE%B1-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B1%CF%83%CF%86%CE%AC%CE%BB%CE%B9%CF%83%CE%B7%CF%82/>

<http://www.eaee.gr/cms/basic-page/167/istoriki-anadromi>

<http://www.eaee.gr/cms/article/4/i-symvoli-toy-kladoy-idiotikis-asfalisis-stis-syghrones-koinonies>

<http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/deia/PrivateInsuranceFirms.aspx>

<http://diavlos-insurance.gr/leksiko-oron.html>

<http://www.eaee.gr/cms/basic-page/141/taytotita>

https://www.ecb.europa.eu/ecb/legal/pdf/el_con_2010_33_f_sign.pdf

<http://www.eaee.gr/web/uploads/SolvencyII-FAQ-Greek.pdf>

<http://www.eaee.gr/cms/basic-page/183/fereggyotita-ii-solvency-ii>

<http://www.eaee.gr/web/uploads/SolvencyII-FAQ-Greek.pdf>

<http://www.eaee.gr/web/uploads/SolvencyII-FAQ-Greek.pdf>

<http://www.ethnikiinsurance.com/en/%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B9%CE%B1/%CF%84%CE%B1%CF%85%CF%84%CF%8C%CF%84%CE%B7%CF%84%CE%B1>

<http://www.nationalib.gr/>

<https://www.ethniki-asfalistiki.gr/default2.aspx?page=newsdetails&ListID=4&RowID=418&from=pressreleases>

<http://aagora.gr>

<http://www.kathimerini.gr/956272/article/oikonomia/epixeirhseis/e8nikh-asfalistikh-syzhthseis-me-fosun-meta-to-nayagio-me-exin>

<http://www.euro2day.gr/news/enterprises/article/1604495/ethnikh-asfalistikh-titloi-teloys-sto-deal-me-exin.html>

